

APSTIPRINĀTA
Bauskas novada domes
2016.gada 29.decembra sēdē
(protokols Nr.28, 27.punkts)

**BAUSKAS NOVADA
PAŠVALDĪBAS JAUNATNES POLITIKAS
ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJA
2017. – 2024.GADAM**

Bauskā, 2016

SATURS

TERMINU SKAIDROJUMS	3
SAĪSINĀJUMI	5
IEVADS	6
STRATĒGIJAS NEPIECIEŠAMĪBAS PAMATOJUMS	7
1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKTUROJUMS UN ANALĪZE	11
1.1. Institucionālā sistēma darbam ar jaunatni	17
1.2. Darba ar jaunatni stratēģiskā plānošana	21
1.3. Pašvaldības budžets darbam ar jaunatni	24
1.4. Jauniešu informētības palielināšana un izpratne par jaunatni	26
1.5. Jauniešu līdzdalība lēmumu pieņemšanā un dalība jaunatnes organizācijās vai jauniešu iniciatīvas grupās.....	29
1.6. Jauniešu līdzdalība jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā	31
1.7. Secinājumi, atziņas un rekomendācijas turpmākai jaunatnes politikas attīstībai ..	35
1.8. SVID analīze	38
2. STRATĒĢISKĀ DAĻA	42
2.1. Rīcības virzieni un sagaidāmie rezultāti	41
Stratēģijas ilgtspēja un ieviešana	58
Turpmākā rīcība	58
Stratēģijas vadība un pārraudzība	59

TERMINU SKAIDROJUMS

Jaunatnes politika	Mērķtiecīgu darbību kopums visās valsts politikas jomās, kas veicina jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu.
Darbs ar jaunatni	Uz jauniešiem vērsts plānotu praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu.
Jaunietis	Saskaņā ar Jaunatnes likumu jaunietis Latvijā ir persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem.
Sociālās atstumtības riskam pakļautie jaunieši	Iedzīvotāju grupas, kurām ir liegtas vai apgrūtinātas iespējas iegūt pietiekamus ienākumus, saņemt dažādus pakalpojumus un preces, kuras ir būtiski nepieciešamas pilnvērtīgai funkcionēšanai sabiedrībā.
Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija	Pašvaldības veidota padomdevēja institūcija, kuras mērķis ir veicināt saskaņotu pašvaldības jaunatnes politikas izstrādi un īstenošanu. Tās sastāvā visbiežāk iekļauj pašvaldības speciālistus, kuri veic darbu ar jaunatni, un jaunatnes organizāciju, iniciatīvu grupu un valsts pārvaldes iestāžu teritoriālo struktūrvienību pārstāvjus.
Jaunatnes lietu speciālists	Persona, kas plāno un uzrauga darbu ar jaunatni, sadarbojas ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām, izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei, koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, sekmē jauniešu pilsonisko audzināšanu, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personības izaugsmi (Jaunatnes likums, 2008).
Jaunatnes darbinieks	Persona, kas veic darbu ar jaunatni, iesaistot jauniešus darba ar jaunatni īstenošanā un izvērtēšanā; nodrošina aktivitātes un lietderīgā brīvā laika pavadīšanas iespējas jauniešiem vietējā līmenī; līdzdarbojas starptautisko pasākumu un projektu īstenošanā; konsultē jauniešus par viņiem aktuālajām tēmām; nodrošina informācijas pieejamību un apriti par jaunatnes politikas jautājumiem.
Jauniešu centrs	Viens no pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanas instrumentiem un institucionālās sistēmas darbam ar jaunatni sastāvdaļām. Vieta, kur jauniešiem ar dažādām iespējām tiek izveidota draudzīga, atvērta un atbalstoša vide, kā arī veicināta sadarbība starp jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām.
Jauniešu dome	Sekmē pašvaldības jauniešu sadarbību, pieredzes apmaiņu un iniciatīvas darbā ar jaunatni. Tās sastāvā iekļauj izglītojamo

	pašpārvalžu, jauniešu iniciatīvu grupu un jaunatnes organizāciju pārstāvjus.
Jaunatnes organizācija	Reģistrēta biedrība vai nodibinājums, kam statūtos viens no darbības mērķiem ir darbs ar jaunatni, jauniešu iniciatīvu un līdzdalības lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē veicināšana, vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši, pārvaldes institūcijās nodrošināta jauniešu līdzdalība.
Jauniešu līdzdalība	Jauniešiem ir tiesības piedalīties jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā, lēmumu pieņemšanas procesā un līdzdarboties dažādās sabiedriskās aktivitātēs, organizācijās un pasākumos.
Formālā izglītība	Sistēma, kas ietver pamatizglītības, vidējās izglītības un augstākās izglītības pakāpes, kuru programmu apguvi apliecina valsts atzīts izglītības vai profesionālās kvalifikācijas dokuments, kā arī izglītības un profesionālās kvalifikācijas dokuments.
Neformālā izglītība	Papildina formālo izglītību; neformālās izglītības mērķis ir sniegt zināšanas, veidot prasmes, iemaņas un attieksmes, kā arī veicināt jauniešu vispusīgu attīstību un aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē.
Interesu izglītība	Personas individuālo izglītības vajadzību un vēlmju īstenošana neatkarīgi no vecuma un iepriekš iegūtās izglītības, kā arī saturīga brīvā laika pavadīšanas iespēja ārpus formālās izglītības, kuras laikā katrs pilnveido savas intereses - mācās dejot, dziedāt, spēlēt kādu mūzikas instrumentu, gleznot, nodarbojas ar sportu, vides pētniecību vai ko citu. Interesu izglītība ir brīvprātīga.
Karjeras izglītība	Izglītības procesā integrēti pasākumi, lai nodrošinātu izglītojamo karjeras vadības prasmju apguvi un attīstīšanu, kas ietver savu interešu, spēju un iespēju apzināšanos tālākās izglītības un profesionālās karjeras virziena izvēlei.
Ikdienējā mācīšanās	Prasmes un iemaņas, ko jauniešis gūst no apkārtējās vides, grāmatām cilvēkiem, ģimenes un socializēšanās.
Brīvprātīgais darbs	Organizēts un uz labas gribas pamata veikts fiziskās personas fizisks vai intelektuāls bezatlīdzības darbs sabiedrības labā.
Pieredzes apmaiņa	Veids, kā tiek apzināta citu pieredze līdzīgu mērķu sasniegšan dažādās vidēs.

SAĪSINĀJUMI

- BBJC – Bauskas Bērnu un jauniešu centrs
- JLKK – Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija
- JLS – jaunatnes lietu speciālists
- SD – Sociālais dienests
- SV – skolēnu valde
- JO – jaunatnes organizācija
- NVO – nevalstiskās organizācijas
- JSPA – Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra
- LR – Latvijas Republika
- IZM – Izglītības un zinātnes ministrija
- NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra
- ES – Eiropas Savienība
- EBD – Eiropas brīvprātīgais darbs
- SVID - stratēģijas plānošanas instruments, kas ļauj noteikt stiprās puses, vājās puses, iespējas un draudus
- BNA – Bauskas novada administrācija
- JD – Jauniešu dome
- BJSS – Bauskas novada Bērnu un jaunatnes sporta skola
- VIAA - Valsts izglītības attīstības aģentūra
- NEET - Jaunieši, kuri nemācās, nestrādā vai neapgūst arodu
- SMU – skolēnu mācību uzņēmumi

IEVADS

Jauniešu dzīves kvalitāte mūsdienās atkarīga ne tikai no iegūtās izglītības līmeņa un apgūtās profesijas, bet vēl jo vairāk no iespējām un prasmēm aktīvi iesaistīties sabiedriskajos un sociālajos procesos, pilsoniskajās, brīvā laika, kultūras un veselīga dzīvesveida aktivitātēs. Ekonomiskās krīzes ietekmē laba izglītība vien vairs negarantē nodarbinātību – arī jaunieši ar augstāko izglītību kļūst par bezdarbniekiem. Tāpat notiek straujas izmaiņas darba tirgus struktūrā un šodien pieprasītas kļuvušas profesijas, par kurām pirms 10–20 gadiem vēl nezinājām.

Kā viens no izaicinājumiem, ar ko saskaras Bauskas novads, ir sabiedrības novecošanās un augstā demogrāfiskā slodze, kā rezultātā ir prognozējams jauniešu skaita samazinājums, mazāki nodokļu ieņēmumi. Lielu daļu ekonomiski aktīvo iedzīvotāju (t.sk. jauniešus) neapmierina darba iespējas un darba samaksa novadā, kā rezultātā viņi meklē darbu ārpus novada un pārceļas uz dzīvi citviet. Tādējādi izaicinājums ir atbilstošas kvalifikācijas darbaspēka trūkums novadā.

Jaunieši ir viena no sabiedrības aktīvākajām daļām - mūsu nākotnes garantis un Latvijas valsts izaugsmes turpinājums.

Bauskas novada domei, pamatojoties uz Jaunatnes likuma 5.pantu, jāveic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un Jaunatnes politikas īstenošanas plānu 2016.-2020.gadam. Likums nosaka, ka pašvaldības kompetencē ir plānot darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas plānošanas dokumentu, kura izstrādē līdzdarbojas vietējie jaunieši, iesakot savas idejas pašvaldības jaunatnes politikas vīzijai, prioritātēm vai uzdevumiem, kas ilgtermiņā tieši ietekmēs jauniešu ikdienu un viņu aktivitātes pašvaldībā.

Stratēģijas izstrādes mērķis

Pilnveidot darbu ar jaunatni Bauskas novada pašvaldībā, lai uzlabotu Bauskas novada jauniešu dzīves kvalitāti, radot atbalstošu apkārtējo vidi un veicinot jauniešu līdzdalību sabiedrībā un personības pilnveidi.

Stratēģijas izstrādes uzdevumi:

1. Izpētīt ES, valsts uzstādījumus un ieteikumus darbā ar jaunatni;
2. Izvērtēt darbu ar jaunatni Bauskas novada pašvaldībā;
3. Sniegt priekšlikumus darba ar jaunatni uzlabošanai Bauskas novadā;
4. Aktualizēt vidēja termiņa prioritātes;
5. Izstrādāt detalizētu rīcības plānu.

Dokumenta izstrāde ietver esošās situācijas raksturojumu un analīzi, kā arī stratēģisko daļu, proti, stratēģijas vīziju, mērķi, galvenos uzdevumus un sasniedzamos rezultātus nākamajiem gadiem. Aktivitātes plānots veikt vairākos virzienos, uzlabojot jauniešu izglītību, sociālo iekļaušanu, līdzdalību, nodarbinātību, uzņēmējdarbību, veselības un labklājības paaugstināšanu. Plānā paredzētie pasākumi tiks īstenoti atbildīgajām institūcijām piešķirtu pašvaldības budžeta līdzekļu ietvaros, kā arī piesaistot Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļus.

Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2017.-2024.gadam ir pirmais jaunatnes lietu plānošanas dokuments novadā. Tas ir būtisks pamats, uz kā būvēt jaunatnes jomas attīstību Bauskas novadā. Tāpat kā kopumā visā Latvijā, arī Bauskas novadā tā ir salīdzinoši jauna politikas joma un darbs ar jaunatni ir savā attīstības sākumposmā.

Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2017.-2024.gadam izstrādāta saskaņā ar Jaunatnes likumu, Valsts jaunatnes politikas īstenošanas plānu 2016.-2020.gadam un likumu „Par pašvaldībām”, kā arī ievērojot saistošos metodiskos ieteikumus un vadlīnijas pašvaldībām.

STRATĒGIJAS NEPIECIEŠAMĪBAS PAMATOJUMS

Darbs ar jaunatni ir rīcības, kas vērstas uz jauniešu mērķa grupas brīvprātīgu iesaisti aktivitātēs, kas sekmē to personīgo un sociālo izaugsmi neformālās izglītības un dzīves jeb ikdienas mācīšanās veidā. Šī definīcija iekļauj trīs būtiskus darba ar jaunatni aspektus: pirmkārt, darbs ar jaunatni balstās uz neformālo izglītību un ikdienējo mācīšanos; otrkārt, darbs ar jaunatni nodrošina personīgo un sociālo attīstību un izaugsmi; treškārt, brīvprātības princips. Sekojoši – darbs ar jaunatni attiecas ne tikai uz jaunatnes darbiniekiem, bet vienlīdz lielā mērā arī uz pašu jauniešu iniciatīvām, jaunatnes nevalstiskajām organizācijām u.c.

Latvijā pakāpeniski attīstās izpratne par jaunatnes politiku un tās lomu kā Eiropas, tā arī Latvijas valsts kopējo stratēģisko mērķu sasniegšanā, kas jauniešus neuztver tikai kā problēmgrupu, bet gan kā pilnvērtīgu sabiedrības attīstības resursu. Jaunatnes politika ir paredzēta visām jauniešu sociālajām grupām. Visiem jauniešiem ir līdzvērtīgas tiesības, neatkarīgi no viņu izglītības, funkcionālo traucējumu veida, etniskās piederības, ģeogrāfiskās lokācijas, ekonomiskā stāvokļa un veselības stāvokļa.

Jaunatnes politikas būtiskākais uzdevums ir nodrošināt jauniešiem efektīvu pāreju no bērna uz pieaugušā statusu, paredzot atbilstošas aktivitātes jaunieša personības attīstībai, attīstot pakalpojumus un aktivitātes, lai veicinātu jauniešu pilnvērtīgu iekļaušanos sabiedrībā, darba tirgū. Pievēršoties jaunatnes politikas mūsdienīgu izaicinājumiem būtiski stiprināt un veicināt jauniešu uzņēmību, lai vairāk jaunieši iesaistītos uzņēmējdarbā un pilsoniskās sabiedrības aktivitātēs. Nepieciešams ir veicināt jauniešu piederīguma apziņu, kas stiprinās viņu lojalitāti, pienākuma apziņu un ieinteresētu attieksmi pret vidi, no kuras viņš nāk - kā lokālā, tā reģionālā, tā nacionālā līmenī. Īpaša uzmanība jāpievērš jauniešu personības pilnveidei un attīstībai, sekmējot tādu zināšanu un prasmju apguvi, kas pilnveido jaunieša vispusīgu attīstību garīgi, intelektuāli un emocionāli.

Investējot bērnu un jaunatnes personības attīstībā pēc iespējas agrīnā vecumā, ilgtermiņā palielinās jauniešu potenciāls un konkurētspēja, kas nepieciešama valsts stratēģisko dokumentu mērķu sasniegšanai, kā arī samazināsies nepieciešamība izmantot resursus sociālo seku un negāciju likvidēšanai.

Kā viens no izaicinājumiem, ar ko saskaras Bauskas novads, ir sabiedrības novecošanās un augstā demogrāfiskā slodze, kā rezultātā ir prognozējams jauniešu skaita samazinājums, mazāki nodokļu ieņēmumi. Lielu daļu ekonomiski aktīvo iedzīvotāju (t.sk. jauniešus) neapmierina darba iespējas un darba samaksa novadā, kā rezultātā viņi meklē darbu ārpus novada un pārceļas uz dzīvi citviet. Tādējādi izaicinājums ir atbilstošas kvalifikācijas darbaspēka trūkums novadā.

Būtiska ir pašvaldību loma jauniešu nodarbinātības un uzņēmējdarbības veicināšanā, jo pašvaldības rada uzņēmējdarbībai nepieciešamo infrastruktūru, sniedz atbalstu uzņēmējdarbības uzsācējiem ar nelieliem Grantiem, meklē un piedāvā piemērotas telpas uzņēmējiem, piedalās uzņēmējdarbības partneru atrašanas procesā, nodrošina prakses vietas, karjeras izglītību, strādā ar skolēniem un jauniešiem, organizējot tiem biznesa ideju konkursus, sniedzot iespēju veidot mācību uzņēmumus u.tml.

Bauskas novadā Bauskas pilsētā darbojas viens jauniešu centrs, kas ir pieejams Bauskas pilsētas jauniešiem, bet bērniem un jauniešiem no pagastiem centra sniegtie pakalpojumi nav pieejamā attālumā, līdz ar to nav nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas visiem novada jauniešiem.

Jaunatnes likums skaidri definē konkrētu darbā ar jaunatni iesaistīto personu (primāri – jaunatnes lietu speciālisti, jaunatnes darbinieki) lomas un atbildības, praksē šie uzstādījumi īstenojas pavisam atšķirīgi. Bauskas novada pašvaldības iestādē „Bauskas Bērnu un jauniešu centrs” (turpmāk – BBJC) ir viens no abiem speciālistiem, kurš pilda abus pienākumus.

Darbs ar jaunatni saistīts ar plašu jautājumu loku, ne visus tos jaunatnes darbā tieši iesaistītie var risināt patstāvīgi (1.attēls), savukārt citu speciālistu un institūciju iesaiste balstās konkrētu amatpersonu un speciālistu atsaucībā un kompetencē. Jaunatnes politikas īstenošanu ietekmē daudzi aspekti, jo jauniešu dzīve ir saistīta ar lielāko daļu valsts politikas jomām, tāpēc tā ir izteikta starpnozarju politika.

1.attēls. Darbā ar jaunatni iesaistītās institūcijas (IZM, 2016)

Jaunatnes darbs Bauskas novadā nav patstāvīga politikas joma, tā plānošana, finansēšana un īstenošana balstīta vairāk konkrētu iesaistīto personu privātā iniciatīvā un aizrautībā, nevis skaidrā un konkrēti definētā rīcībpolitikā. Precīzi un konkrēti definējot jaunatnes politikas un jaunatnes darba vietu Bauskas novada pašvaldības plānošanas un rīcībpolitikas sistēmā, konkrēti var definēt arī šajā darbā iesaistīto atbildības un pienākumus.

Precīzi nedefinējot darba ar jaunatni atbildības jomas, konkrētas mērķa grupas, konkrētas veicamās aktivitātes un konkrētus sasniedzamos rezultātus kā individuālā, tā sabiedrības līmenī, darbs ar jaunatni tiek aktualizēts tikai kā process, bez mērķtiecīguma un ilgtspējas. Tas savukārt rada problēmas darbu ar jaunatni definēt un stratēģiski plānot kā patstāvīgu un kompetentu rīcībpolitiku jomu, kuras pastāvēšanai un darbam ir ietekme kā uz sociāliem, tā ekonomiskiem procesiem sabiedrībā kopumā, bet bez šāda definējuma nav iespējama jaunatnes darba jomas pilnvērtīga finansēšanas sistēmas ieviešana un īstenošana.

Bauskas novada attīstības programmā 2011. – 2018. gadam kā viens no attīstības mērķiem ir definēta ilgtspējīga kopienas sociālā un ekonomiskā izaugsme, veidojot komfortablu, sakārtotu un ģimenēm draudzīgu dzīves vidi, saglabājot novada unikālo kultūrvēsturisko mantojumu un nodrošinot novada iedzīvotājiem nepieciešamos pakalpojumus un darba iespējas. No mērķa izrietošās prioritātes – pamatpakalpojumu attīstība un novada ciemu vides un infrastruktūras pilnveide – paredz pasākumus, kas sekmētu jauniešu palikšanu vai atgriešanos uz dzīvi novadā, veicinātu viņu profesionālo kompetenci.

Ievērojot šo apstākli, attīstības programmas rīcību un investīciju plānā noteikti vairāki rīcību virzieni un tiem pakārtoti investīciju projekti, kas sekmētu jauniešiem nozīmīgu pakalpojumu un infrastruktūras attīstību novadā, kā piemēram, izglītības pakalpojumu,

dažādām interesēm atbilstošu kultūras, sporta un atpūtas iespējas un pieejamību, jaunu un esošo jauniešu centru attīstību visā novada teritorijā. Nepieciešama Bauskas novada stratēģijas darbam ar jaunatni izstrāde, kas padziļinātāk skaidrotu attīstības tendences jaunatnes jomā, jauniešu vajadzības, ļautu spriest par konkrētām rīcībām, kas sekmētu jauniešu palikšanu novadā.

Saskaņā ar Jaunatnes likumu pašvaldība ir tiesīga:

- Noteikt par darbu ar jaunatni atbildīgo pašvaldības institūciju;
- Pieņemt darbā jaunatnes lietu speciālistu — personu, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni novadā;
- Izveidot jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju, kas veicina pašvaldības darbu ar jaunatni plānošanu un īstenošanu, kā arī jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā;
- Izveidot jauniešu centru, kura mērķis ir veicināt pašvaldības jauniešu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē;
- Izveidot jauniešu domi, kas sekmē pašvaldības jauniešu sadarbību, pieredzes apmaiņu un iniciatīvas darbā ar jaunatni;
- Paredzēt citu kārtību, kādā veicams darbs ar jaunatni.

Normatīvais ietvars

- Jaunatnes likums
- Brīvprātīgā darba likums
- Eiropas Savienības jaunatnes stratēģija „Ieguldīt jaunatnē, iesaistīt jauniešus”
- Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016.-2020.gadam
- Jaunatnes lietu speciālista profesijas standarts
- Jaunatnes darbinieka profesijas standarts
- Ministru kabineta noteikumi jaunatnes jomā.

Metodiskie ieteikumi un vadlīnijas pašvaldībām

- Izdevums „IESĀCĒJA PORTFELIS. Darbs ar jaunatni pašvaldībās”
- Jauniešu centra nolikumā ietveramās informācijas vadlīnijas
- Jauniešu informācijas punktu izveides vadlīnijas
- Pašvaldības jauniešu centra izveides vadlīnijas
- Pašvaldības jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas nolikumā ietveramās informācijas vadlīnijas
- Vispārējie rādītāji darba ar jaunatni vērtēšanai pašvaldībās.

Valsts Jaunatnes politikas īstenošanas plāna 2016.-2020.gadam būtiskākie rezultāti 2020.gadā

- Visās Latvijas pašvaldībās ir jaunatnes lietu speciālists vai persona, kura veic darbu ar jaunatni (t.sk. NVO ar deleģējumu);
- 80 % no darbā ar jaunatni iesaistītajām personām ir pieejams viss nepieciešamais metodiskais atbalsts un informācija;
- Vismaz 45 % jauniešu ir visas iespējas pavadīt brīvo laiku, balstoties uz savām interesēm;
- Vismaz 17 % jauniešu ir iesaistījušies jaunatnes nevalstiskās organizācijās;
- Jauniešu skaits, kuri uzskata, ka viņiem ir lielas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu vietējā līmenī palielinājies līdz 30 %;
- Vismaz 70 % jauniešu 18-25 gadu vecumā piedalās valsts un pašvaldību vēlēšanās;
- Līdz 20 % samazinājies 15 – 24 gadus vecu jauniešu bezdarba līmenis;

- Līdz 30 % palielinājies jauniešu skaits, kuri vēlas būt pašnodarbināti;
- Vismaz 328 vispārējās un profesionālās izglītības iestādes nodrošina karjeras atbalstu izglītojamiem;
- Vismaz 12 015 jaunieši-bezdarbnieki ieguvuši profesionālo kvalifikāciju pēc dalības JNI pasākumos;
- 3648 izglītībā un nodarbinātībā neiesaistīti jaunieši iesaistījies izglītībā, nodarbinātībā vai NVO darbībā;
- Vismaz 83 % jauniešu savu veselības stāvokli vērtē kā labu vai diezgan labu.

Galvenās nacionālās prioritātes jaunatnes politikas jomā - vide, līdzdarbošanās un personības pilnveide - ir iekļautas Jaunatnes politikas īstenošanas plānā 2016.-2020.gadam.

- VIDE - veicināt jauniešiem atbalstošas un iekļaujošas vides izveidi, nodrošinot tās pieejamību un uzlabojot darbā ar jauniešiem iesaistīto personu kompetences;
- LĪDZDARBOŠANĀS - veicināt jauniešu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē;
- PERSONĪBAS PILNVEIDE - veicināt jauniešu uzņēmīgumu, savu spēju apzināšanos, kā arī atbildības uzņemšanos par savas veselības saglabāšanu.

1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

Lai veiktu esošās situācijas raksturojumu un analīzi jaunatnes jomā Bauskas novadā, nepieciešams iepazīties ar novada vispārējo informāciju, izpētīt iedzīvotāju skaita statistikas datus (tai skaitā jauniešu īpatsvaru), kā arī iepazīties ar novada iestāžu un struktūrvienību darbu un to piedāvājumu jauniešiem.

Bauskas novads ir izveidots 2009.gadā, administratīvi teritoriālās reformas gaitā apvienojot Bauskas pilsētu un Brunavas, Ceraukstes, Codes, Dāviņu, Gailīšu, Īslīces, Mežotnes un Vecsaules pagastus.

Novads atrodas Latvijas un Zemgales reģiona centrālajā daļā, robežojas ar Lietuvas Republiku, Iecavas, Vecumnieku, Rundāles, Jelgavas un Ozolnieku novadiem. Novada platība ir 786,6 km², no tiem 6,14 km² aizņem Bauskas pilsēta.

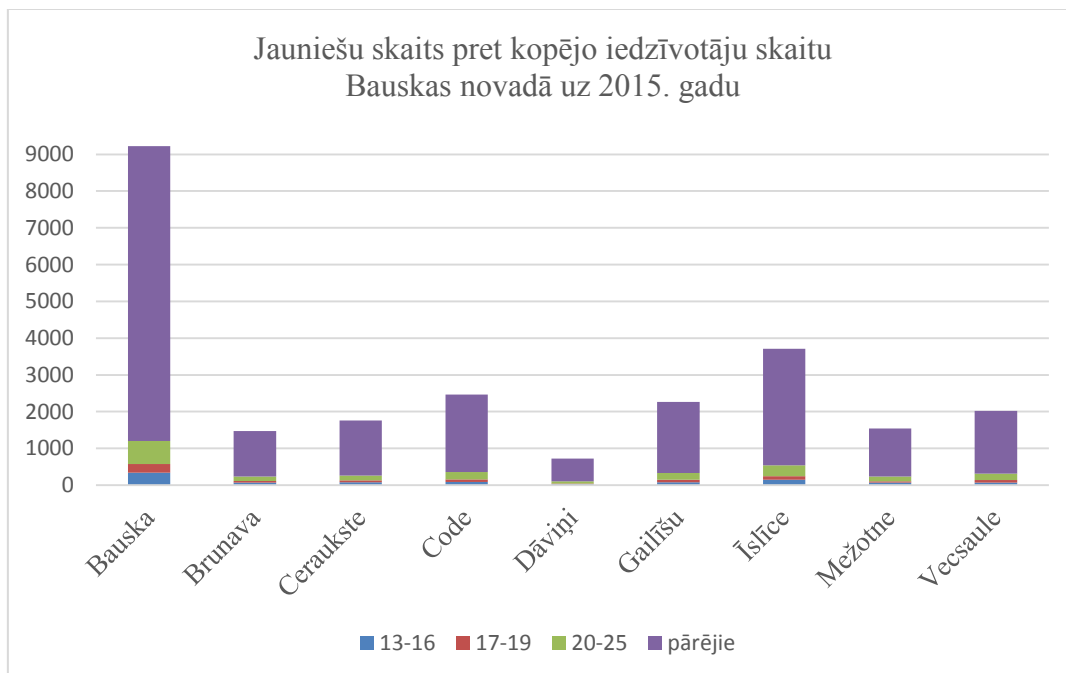
Novada administratīvais centrs – Bauskas pilsēta – atrodas 68 km attālumā no Rīgas, 62 km no Jelgavas, 19 km no Latvijas – Lietuvas robežas.

Bauska novads ir pilsētnovads un reģionālās nozīmes centrs Zemgales plānošanas reģionā. Iedzīvotāju skaits: 25188 (PMLP, 01.01.2016.); 23 891 (CSP, 2016).

Bauskas novads iekļaujas Rīgas aglomerācijas robežās. Rīgas tuvums tieši ietekmē iedzīvotāju izglītības, darba migrācijas apmērus un iedzīvotāju vispārējās mobilitātes apmēra intensitāti uz Rīgu, sabiedriskā transporta nodrošinājumu, kā arī teritorijas sasniedzamību no Rīgas.

Zīmīgākie pašvaldību raksturojošie sociālekonomiskie rādītāji:

Bezdarba līmenis 6,5 % (30.06.2016., NVA); 2014.gada laikā Bauskas novadā iedzīvotāju skaits samazinājās par 307 cilvēkiem jeb par 1,25 %, kas ir 1,25 reizes straujāk nekā vidēji Latvijā. Viens no pašvaldības turības rādītājiem ir pamatbudžeta ieņēmumu apmērs uz 1 iedzīvotāju. Pēc Valsts kases datiem 2014. gadā Bauskas novadā tie bija 527 EUR (Rīgā 822 EUR).

1. attēls. Bauskas novada jauniešu skaita salīdzinājums ar kopējo iedz. skaitu

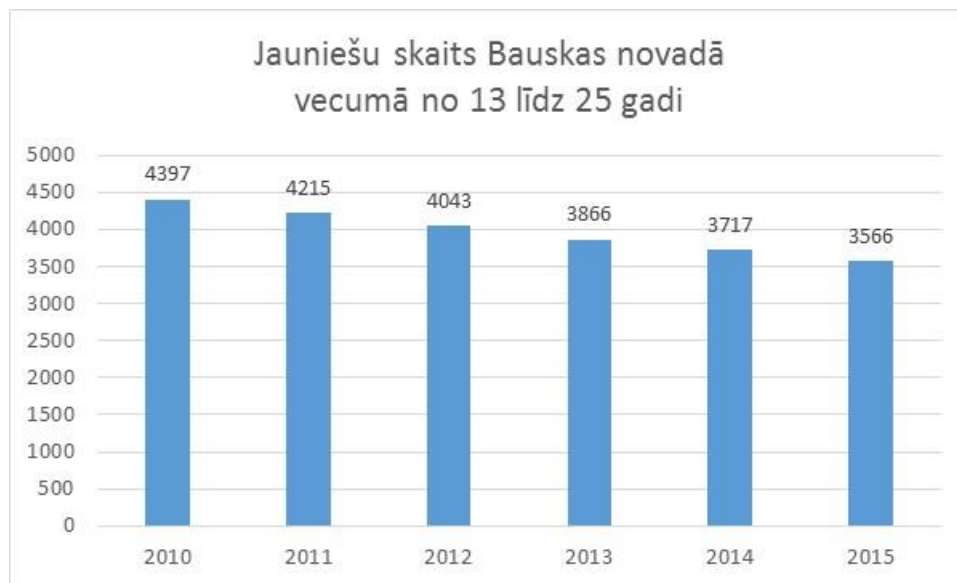

Bauskas pilsēta joprojām ir būtisks pakalpojumu centrs Rundāles novada iedzīvotājiem. Bauskas novada pašvaldība ar kaimiņu pašvaldībām (Iecavas, Rundāles, Vecumnieku novadiem) sadarbojas pakalpojumu nodrošināšanā šādās jomās: Būvvalde, tūrisma organizēšana un pārvaldība, dabas aizsardzība, medicīna, interešu un profesionālās ievirzes izglītība, pirmsskola (BJSS, BBJC, Bauskas Mākslas skola, Bauskas Mūzikas skola), zobārstniecība, Centrālās bibliotēkas kā reģiona galvenās bibliotēkas pakalpojumi u.c.

Pēc pašvaldības statistikas datiem (01.01.2015.) Bauskas novadā deklarēti 25 176 iedzīvotāji, no tiem 3 566 jaunieši, kas sastāda aptuveni 14 % no kopējā Bauskas novada iedzīvotāju skaita (1.attēls), kas ir zem Latvijas vidējā radītāja (16 %).

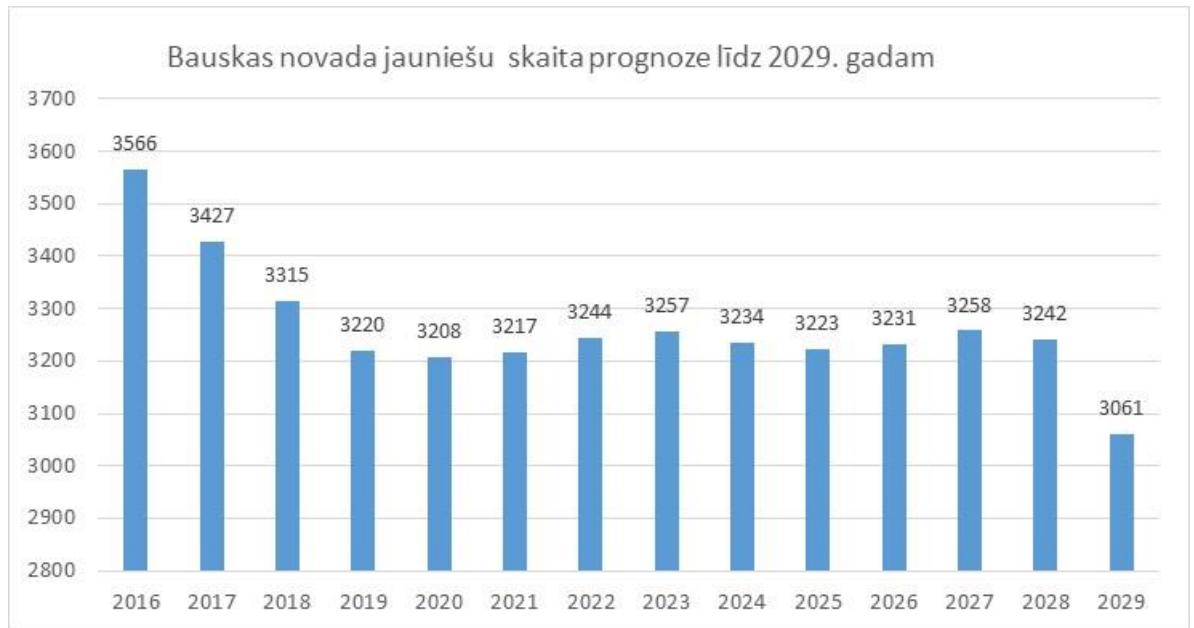
Saskaņā ar Jaunatnes likumu jauniešs Latvijā ir persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem, tāpēc ir būtiski apskatīt jauniešu skaitu tieši šajā vecuma grupā. Konkrētā vecuma grupa ir arī šī dokumenta galvenā mērķauditorija.

Apskatot jauniešu skaita dinamiku, var novērot tendenci, ka ar katru gadu jauniešu skaits Bauskas novadā samazinās (2. attēls).

2. attēls. Jauniešu (vecumā no 13 – 25 gadiem) skaits Bauskas novadā

Analizējot datus par jaundzimušo un deklarēto iedzīvotāju skaitu Bauskas novadā līdz 2010.gadam, var prognozēt, ka nākotnē, stratēģijas īstenošanas periodā no 2017. – 2024. gadam (un arī turpmāk), jauniešu skaits novadā turpinās samazināties (3.attēls). Jāņem vērā, ka arī migrācija gan uz citām Latvijas pilsētām, novadiem, gan uz citām valstīm ietekmē faktisko situāciju. Šobrīd nav zināms, cik ir to jauniešu, kas Bauskas novadā atgriežas pēc studijām augstskolās, lai šeit apmestos uz pastāvīgu dzīvi. Tāpat nav zināma viņu motivācija jeb iemesli, kas liek šiem jauniešiem atgriezties. Vien pieņēmumi, tādi kā emocionālā saikne un piederības sajūta, ģimenes mantojums, zemā konkurētspēja u.c.. Tomēr nevienam nav noslēpums, ka lielu daļu ekonomiski aktīvo iedzīvotāju (t.sk. jauniešus) neapmierina darba iespējas un darba samaksa novadā, kā rezultātā viņi meklē darbu ārpus novada, kas ir galvenais iemesls, kāpēc pārceļas uz dzīvi citviet. Tādējādi Bauskas novads jau šobrīd saskaras ar vairākiem izaicinājumiem: atbilstošas kvalifikācijas darbaspēka trūkums novadā; jauniešu skaita samazinājums vēl vairāk paspilgtina sabiedrības kopējo novecošanos un palielina jau tā ievērojamo demogrāfisko slodzi, kā rezultātā ir prognozējami mazāki nodokļu ieņēmumi.

3. attēls. Bauskas novada jauniešu skaita prognoze līdz 2024. gadam

Lai tendences stabilizētu, ir svarīgi saprast, kā piesaistīt jauniešus dzīvei novadā, kā sekmēt jauniešu atgriešanos novadā pēc studiju beigšanas dažādās augstskolās, kā radīt labvēlīgus apstākļus jauniešiem, ģimeņu dibināšanai, uzņēmējdarbībai (pašnodarbinātībai).

Bauskas novadā deklarēto jauniešu skaits pilsētā un pagastos (situācija 2015.gada janvārī) parādīts 1.tabulā. Tomēr pēc šiem datiem nav iespējams pateikt, cik no šiem jauniešiem patiešām dzīvo konkrētajā pagastā vai Bauskas pilsētā, kā arī to, kur šie jaunieši uzturas un kādi ir konkrēto jauniešu ikdienas paradumi. Detalizētas statistikas (ne)pieejamība par jauniešiem atbilstoši Jaunatnes likumā definētajai vecuma grupai ir viena no būtiskām barjerām pierādījumos balstītas jaunatnes politikas plānošanai un īstenošanai. Latvijā kopš 2009.gada ir izstrādāti Vispārējie rādītāji darba ar jaunatni vērtēšanai pašvaldībās (turpmāk – rādītāji) ar mērķi veicināt tādas pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanu, kas ir saskaņā ar jaunatnes politikas mērķi, apakšmērķiem un uzdevumiem, kā arī balstīta uz labās prakses piemēriem Latvijas pašvaldībās, Eiropas Savienības un Eiropas Padomes dalībvalstīs. Bauskas novadā šāds monitorings līdz šim nav veikts.

1.tabula “Deklarēto jauniešu skaits Bauskas pilsētā un pagastos” (BNP, 2015)

Teritoriālā vienība	Jauniešu skaits vecuma posmā			Kopā jaunieši 13-25	Kopējais iedz. skaits	Jauniešu īpatsvars % uz kopējo iedz. sk.
	13-16	17-19	20-25			
Bauska	342	235	623	1200	9224	13
Brunava	67	49	115	231	1476	16
Ceraukste	80	47	136	263	1763	15
Code	84	70	200	354	2461	14
Dāviņi	24	22	55	101	719	14
Gailīšu	78	71	181	330	2265	15
Īslīce	148	98	294	540	3707	15
Mežotne	67	33	134	234	1543	15
Vecsaule	73	63	177	313	2018	16
Kopā:	963	688	1915	3566	25176	14

Salīdzinot Bauskas novadā deklarēto jauniešu sadalījumu pa vecuma posmiem (4.attēls) ar jauniešu skaitu, kas apmeklē Bauskas novada izglītības iestādes (2.tabulā), redzam šie dati ievērojami atšķiras.

Kopumā var izdalīt jauniešus 3 vecuma posmos:

- vecuma posmā no 13 līdz 16 gadiem, sasniedzami novada pamatskolās;
- vecuma posmā no 17 līdz 19 gadiem, sasniedzami vidusskolās vai profesionālās vidējās izglītības iestādēs;
- vecuma posms no 20 līdz 25 gadiem ir praktiski nesasniedzami.

Nav pieejami tādi statistikas dati, kuri parādītu faktisko jauniešu skaitu, kas dzīvo Bauskas pilsētā un pagastos. Kā aptuvens rādītājs tiek izmantoti dati par jauniešu iesaisti dažādās organizētās aktivitātēs (sporta klubi, brīvā laika pulciņi, NVO, politiskās partijas u.c.). Latvijā vidēji 47 % jauniešu ir iesaistīti kādā no šāda veida aktivitātēm, var apgalvot, ka katrs otrais jauniešs ir tādā vai citādā veidā/aktivitātē bijis darba ar jaunatni redzeslokā.

2.tabula “Jauniešu skaits Bauskas novada izglītības iestādēs” (BNP, 2016)

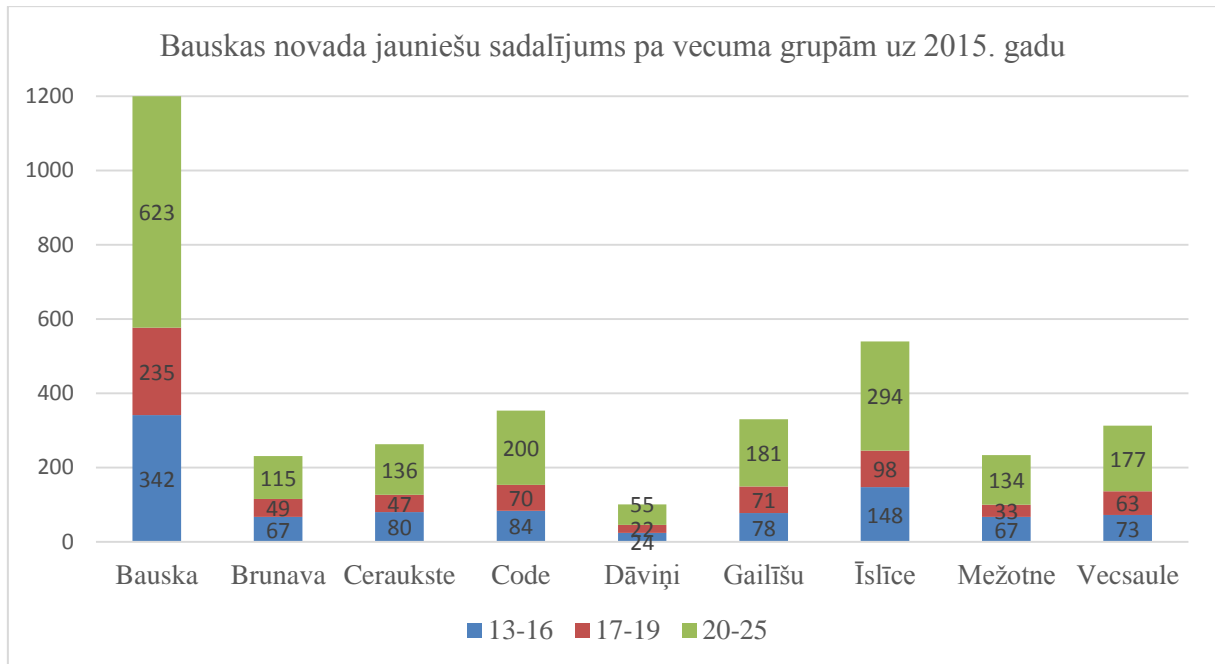
Iestāde	7. klase	8. klase	9. klase	10.klase	11. klase	12.klase	KOPĀ JAU NIEŠI
Vecsaules pamatskola	8	14	12				34
Uzvaras vidusskola	10	20	18		11	10	69
Pamūšas speciālā internātpamatskola	6	8	8				22
Pamūšas speciālā internātpamatskola (arodklase)	9						9
Ozolaines pamatskola	7	10	10				27
Mežotnes pamatskola	9	14	11				34
Mežgaļu pamatskola	16	10	10				36
Īslīces vidusskola	22	30	16		19	5	92
Griķu pamatskola	9	14	6				29
Codes pamatskola	12	10	16				38
Bauskas Valsts ģimnāzija	58	53	57	58	57	53	336
Bauskas pilsētas pamatskola	33	34	34				101
Bauskas 2.vidusskola	39	44	31	47	48	43	252
KOPĀ	229	261	229	105	135	111	1070+9

Bauskas novada vispārējās izglītības iestādēs pilsētā un pagastos mācās kopā 1079 jaunieši (1.tabula), kas sastāda aptuveni 30 % no visiem Bauskas novadā deklarētajiem jauniešiem. Līdz ar to varam secināt, ka Bauskas novada institūcijām reāli sasniedzami ir tie jaunieši, kas mācās Bauskas novada izglītības iestādēs. Izstrādājot konkrētus pasākumus vai rīcības, jāņem vērā gan sadalījums pa vecuma posmiem, gan arī reālā jauniešu sasniedzamība.

Lai nodrošinātu aktuālu datu pieejamību par jauniešiem novadā, nepieciešams veikt padziļinātu pētījumu un turpmāk ilgtermiņā veikt ikgadēju monitoringu, lai spētu novērtēt aktuālās problēmas un izvirzīt pasākumus, kas vērsti uz konkrētu mērķgrupu aktuālo problēmjaudājumu risināšanu. Tas nozīmē, ka katru gadu atbilstoši veiktajam monitoringam pašvaldībai nepieciešams pārskatīt gan īstermiņa, gan ilgtermiņa plānotos pasākumus. Zināms, ka ar 2017.gadu pašvaldības šādu pētījumu izstrādei varēs pretendēt uz valsts finansējumu, ja

vien pašvaldībai būs spēkā esošs jaunatnes politikas dokuments, kas rīcības programmā paredz šāda pētījuma izstrādes nepieciešamību.

4. attēls. Bauskas novada jauniešu sadalījums pa vecuma grupām

SIA „Analītisko pētījumu un stratēģiju laboratorija” 2015.gadā pabeidza darbu pie pētījuma „Darba ar jaunatni situācijas izpēte pašvaldībās un darba ar jaunatni attīstības modeļa izstrāde”, kas parāda, ka vidēji Latvijā relatīvais rādītājs par jauniešu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem ir 165. Bauskas novadā jauniešu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā ir mazāks kā vidēji Latvijā, proti 14,17 %. Visvairāk jauniešu dzīvo Rīgā – 85 092 jeb 28 % no visiem Latvijā dzīvojošajiem jauniešiem ir galvaspilsētas iedzīvotāji. Pierīgā dzīvo 18 % (56 021) no visiem Latvijas jauniešiem. Salīdzinot reģionos dzīvojošo jauniešu skaitu, vislielākais ir Latgalē (45 624 jeb 15 %), bet mazākais – Vidzemē (36 225 jeb 12 %). Tajā pašā laikā pēdējos trīs gados Rīgā novērojams arī lielākais jauniešu skaita samazinājums (15 628 jeb 16 %), kamēr pārējos reģionos jauniešu skaits samazinājies par aptuveni 8 %.

Ievērojot pēdējo 15 gadu dzimstības rādītāju tendences, sagaidāms, ka jauniešu skaits Latvijā varētu nedaudz palielināties laika periodā starp 2020. un 2030.gadu, bet pēc tam atkal samazināties. Kā norādīts Ģimenes valsts politikas pamatnostādņēs 2011.–2017.gadam, turpinoties depopulācijai Latvijā, pēc 2020.gada vecu iedzīvotāju (65 gadi un vairāk) būs vairāk nekā jauniešu līdz 18 gadu vecumam. Tas nozīmē, ka sāks sarukt darbības vecuma iedzīvotāju skaits, vislielāko darbības vecuma iedzīvotāju samazinājumu paredzot laika posmā starp 2015. un 2025. gadu un tālākā perspektīvā pēc 2040. gada. Līdztekus – bērnu un jauniešu īpatsvars visdrīzāk būtiski nemainīsies, jo samazināsies arī kopējais Latvijas iedzīvotāju skaits.

3.tabulā atspoguļota pieejamā statistiskā informācija, lai radītu vispārēju priekšstatu par Bauskas novada pašvaldību.

3.tabula “Esošās situācija - vispārējā informācija par pašvaldību” (BNP, 2016)

Teritorijas lielums (km ²)	786,6 km ² , no tiem 6,14 km ² aizņem Bauskas pilsēta.
Iedzīvotāju skaits	25188 (PMLP, 01.07.2016.);

	23 891 (CSP, 2016); 25 176 (BNP, 01.01.2016.)
Jauniešu (13-25 gadu vecumā) skaits pašvaldībā (oficiālā statistika)	3 566 (BNP, 01.01.2016)
Jauniešu skaits pašvaldībā attiecībā pret pārējiem iedzīvotājiem (procentuālais iedalījums)	14,17 %
Reģistrēto biedrību un nodibinājumu skaits, kuras darbojas pašvaldībā (ja iespējams norādīt)	35-40
Jaunatnes organizāciju skaits pašvaldībā	6
Biedrību un nodibinājumu skaits, atsevišķi norādot jaunatnes organizācijas, ar kurām pašvaldība sadarbojas	35-40, tai skaitā: Biedrība "Apvienība JUMS" Biedrība "Jaunatne smaidam" Biedrība „Bauskai un mūzikai” "Ģimeņu, kurās ir cilvēki ar funkcionāliem traucējumiem Biedrība "ĀBULIS" Biedrība "Vizuālās kultūras klubs" (BM Studio Zengale) Biedrība, Jauniešu integrācijas klubs „Strops - 39"
Izglītības iestāžu skaits un izglītojamo skaits:	15 (3762)
9.1. Pirmsskolas izglītības iestādes / izglītojamo skaits	2 (638); pārējie (471)
9.2. Vispārizglītojošās skolas:	
9.2.1. Pamatskolas / izglītojamo skaits	8 (862)
9.2.2. Vidusskolas / izglītojamo skaits	4 (1282)
9.3. Speciālās skolas / izglītojamo skaits	1 (93)
9.4. Profesionālās izglītības iestādes / izglītojamo skaits	-
9.5. Augstskolas un koledžas / izglītojamo skaits	RPIVA Bauskas filiāle (140)
9.6. Interesu un profesionālās izglītības iestādes / izglītojamo skaits	Bauskas BJC (567) Bauskas Mūzikas skola (220) Bauskas Mākslas skola (160)
Skolēnu / studentu skaits uz 10 000 iedzīvotāju	1061,2 skolēni (tikai vispārizglītojošo skolu). Lai aprēķinātu studējošo saitu, nepieciešama informācija par visiem studējošajiem Bauskas novada iedzīvotājiem
Jauniešu bezdarbnieku skaits (no visiem bezdarbniekiem, procentuāli)	6 % (kopā reģistrēti 50 jaunieši)
Jauno uzņēmēju (līdz 25 gadiem) skaits (ja iespējams norādīt)	32 valdes locekļi aktīvos uzņēmumos, kuri dzimuši ne vēlāk par 1991.gadu, respektīvi, ne vecāki par 25 gadiem (1991-1997.g.). Šeit ietilpst arī uzņēmēji tādās tiesiskajās formās kā Zemnieku saimniecības un IK
Ievēlēto jauniešu (līdz 25 gadiem) skaits pašvaldības domē, padomē	-
Pašvaldības tiesībsargājošo institūciju redzeslokā esošo jauniešu skaits un	Dati ar ierobežotu pieejamību

procentuāla attiecība pret kopējo jauniešu skaitu	
Jauniešu izdarītie likumpārkāpumi pašvaldībā attiecībā pret kopējo noziedzīgo nodarījumu skaitu	Dati ar ierobežotu pieejamību

1.1. Institucionālā sistēma darbam ar jaunatni

Jaunatnes likums nosaka, ka pašvaldība, pildot savas funkcijas, piedalās valsts jaunatnes politikas īstenošanā un izveido institucionālu sistēmu, lai nodrošinātu darbu ar jaunatni, nosakot atbildīgo institūciju vai ieceļot jaunatnes lietu speciālistu — personu, kas plāno un koordinē darbu ar jaunatni. Jaunatnes lietu speciālista amata pienākumus var apvienot ar citiem pienākumiem pašvaldībā. Katrā pašvaldībā būtu jābūt arī vismaz vienam darbiniekam, kura pamatpienākumos ietilpst praktiskais darbs ar jauniešiem un kuram šie pienākumi netiek apvienoti ar citiem darba pienākumiem, tai skaitā jaunatnes darbinieka un jaunatnes lietu speciālista pienākumi nav apvienojami.

Lai veicinātu pašvaldības darbu ar jaunatni plānošanu un īstenošanu, pašvaldība var izveidot jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju, kas veicina vietējās jaunatnes politikas saskaņotu izstrādi un īstenošanu, kā arī jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā. Konsultatīvās komisijas darbībā iesaista visas tieši un netieši darbā ar jaunatni iesaistītās institūcijas pašvaldībā (4.tabula). Atbilstoši vietējai situācijai, komisijai jāizstrādā konkrēts sadarbības modelis, definējot tikšanās regularitāti, informācijas apmaiņas mehānismu un procesu u.c. jautājumus. Katrai no komisijas darbībā iesaistītajām institūcijām jānosaka konkrētas atbildības jomas un kompetences.

4.tabula „Institūcijas, kas veic darbu ar jaunatni vietējā līmenī”

Pašvaldības vadība	Jaunatnes organizācijas
Par izglītību atbildīgā struktūrvienība	Organizācijas, kas veic darbu ar jaunatni
Par sociālajām lietām atbildīgā struktūrvienība	Jaunatnes iniciatīvas grupas
Par kultūru atbildīgā struktūrvienība	Izglītības iestādes
Jauniešu centrs	Kultūras nams
Dienas centrs	Pašvaldības policija
Jauniešu dome	Par sportu un veselību atbildīgā struktūrvienība
Skolēnu/studentu pašpārvalde	Vecāku padome u.c.

Pašvaldība izveido jauniešu centru un jauniešu domi, lai sekmētu jauniešu iniciatīvas, sadarbību, pieredzes apmaiņu u. c. jauniešu aktivitātes vai paredz citu darbu ar jaunatni īstenošanas kārtību. Ļoti būtiski nodrošināt tikšanās un aktivitāšu vietu jauniešiem. Jauniešu centra un/ vai konkrētu telpu un tās aprīkojuma pieejamība jauniešu iniciatīvām ir izšķiroši būtiska darba ar jaunatni sekmīguma nodrošināšanai. Ļoti svarīgi, lai sniegtot šo pakalpojumu, tiktu nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas visiem Bauskas novada pašvaldības jauniešiem.

5.tabula „Institucionālās sistēmas darba ar jaunatni izvērtēšana”

Rādītājs	Atbilstība	Nepieciešamā informācija rādītāja atbilstības vērtēšanai
1.1. Noteikta atbildīgā pašvaldības persona par darba ar jaunatni koordinēšanu (piemēram, jaunatnes lietu speciālists), kura pienākumi un uzdevumi atbilst jaunatnes lietu speciālista profesijas standartā iekļautajām prasībām	Nē	a) atbildīgo personu par darba ar jaunatni koordinēšanu skaits; b) slodze (1 uz noteikto jauniešu skaitu); c) darbības teritorija d) amata apraksts e) galvenās darbības prioritātes f) funkcionālā pakļautība
1.2. Noteikta atbildīgā iestāde (vai iestādes struktūrvienība) par darba ar jaunatni īstenošanu un koordinēšanu pašvaldībā	Jā	Ar novada domes lēmumu, kopš 26.11.2015. Bauskas Bērnu un jauniešu centrs Funkciju apraksts: šobrīd nav definētas; Funkcionālā pakļautība Bauskas novada pašvaldības izpilddirektoram; Galvenās darbības prioritātes: brīvprātīgā darba attīstība, karjeras izglītība, plānveidīga, ilgtspējīga un kvalitatīva darba ar jaunatni īstenošana (t.sk. jaunatnes politikas dokumenta izstrāde, jauniešu domes darbības nodrošināšana, jauniešu līdzdalības pasākumu organizēšana).
1.3. Izveidota amata vieta „jaunatnes lietu speciālists” atbilstoši jaunatnes lietu speciālista profesijas standartā iekļautajam pienākumu un uzdevumu aprakstam	Jā	Strādā kopš 01.04.2011., amata vietu skaits 1 Amata apraksts atbilst profesijas standartā iekļautajam pienākumu un uzdevumu aprakstam, būtiskākie uzdevumi izriet no kopējām iestādes prioritātēm.
1.4. Nodrošināta jaunatnes lietu speciālistu apmācība atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem „Jaunatnes lietu speciālistu apmācības kārtība” (<i>ja attiecināms</i>)	Nē	Veikto pasākumu apraksts: Jaunatnes lietu speciālistu apmācību satura neatbilstība reālajām vajadzībām. Nepieciešams pilnveidot apmācību kārtību un saturu.
1.5. Noteiktas darbā ar jaunatni iesaistītās personas (institūcijas) un to kompetence pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanā, izstrādāta darba ar jaunatni struktūrshēma	Nē	Struktūrshēma un kompetenču sadalījums. Lēmumu pieņemšanu jaunatnes jautājumos Bauskas novadā realizē Bauskas novada dome, BBJC un citas iestādes, atbilstoši to kompetencei, bet sabiedriskajā sektorā – biedrības un novada iedzīvotāji.

1.6. Izveidota un darbojas pašvaldības jaunatnes lietu konsultatīvā komisija vai cits mehānisms darbā ar jaunatni iesaistīto personu sadarbībai atbilstoši rekomendētam uzdevumu aprakstam	Nē	Ar novada domes 26.11.2015. lēmumu apstiprināts nolikums. Paredzēts, ka komisija darbojas kā viena no pašvaldības komisijām. Komisijas lēmumiem ieteikuma raksturs. Dalībnieki – komisijas sastāvs nav izveidots, apstiprināts, komisija nedarbojas. Par konsultatīvās komisijas darbības nepieciešamību, darba kārtības jautājumiem, sanāksmju biežumu veikta viedokļu aptauja.
1.7. Izveidota un darbojas pašvaldības jauniešu dome atbilstoši rekomendētam uzdevumu aprakstam	Nē	Darbs uzsākts ar 2015.gada aprīli, pamatojoties uz BBJC iniciatīvu. Šobrīd notiek funkciju pārskatīšana, dalībnieku ieinteresēšana, pārskatīti darbības rezultāti, pilnveidot darbības nolikums.
1.8. Regulāri nodrošināta darbā ar jaunatni iesaistīto personu (jaunatnes lietu koordinators, jaunatnes lietu speciālistu un jaunatnes darbinieku) dalība apmācībās, tālākizglītības, neformālās izglītības pasākumos par jaunatnes politikas jautājumiem	Jā	Dalība apmācībās, neformālās izglītības pasākumos par jaunatnes politikas jautājumiem notiek atbilstoši piedāvājumam un speciālista iespējām, ņemot vērā noslodzi un darāmos darbus.
1.9. Izveidoti un darbojas jauniešu centri (jaunatnes iniciatīvu centri) atbilstoši rekomendētam uzdevumu aprakstam un darbības principiem	Jā	Darbojas BBJC Bauskas pilsētā Centru skaits: 1 Jauniešiem pieejamie pakalpojumi: multimediju studija, jauniešu informācijas punkts, jauniešu dome, informatīvie un izglītojošie pasākumi, pieredzes apmaiņas pasākumi, brīvprātīgais darbs. Darba laiks: atbilstoši jaunatnes lietu speciālista darba laikam (17:00) Darbības tēmas: tēmas ir dažādas un atbilstoši konkrētā brīža prioritātēm. Aktivitātes: neregulāras, akcijas vai kampaņveidīgas, bez ilgtermiņa uzstādījuma. Izveidoti un katru gadu tiek organizēti tradicionāli pasākumi jauniešiem, ievērojot neformālās izglītības principu – mācies darot. Jaunatnes lietu speciālists iesaistās dažādu projektu pieteikumu iesniegšanā un realizācijā, piesaistot

		finansējumu jaunatnes lietu attīstībai Bauskas novadā.
1.10. Ierīkotas un uzturētas publiski pieejamas vietas fizisko aktivitāšu un aktīvās atpūtas veikšanai (piemēram, izveidoti brīvpieejas sporta laukumi, stadioni, spēļu laukumi, sporta zāles, auto - moto trases, skeitparki, uzstādīti basketbola grozi u.c.)	Jā	Apraksts un šo vietu uzskaitījums: Katrā Bauskas novada pagastā un arī Bauskas pilsētā ir pieejami brīvpieejas sporta, spēļu laukumi. Skolas nodrošina ierobežotas pieejas sporta infrastruktūru. Pašvaldībā regulāri notiek darbs pie sporta infrastruktūras pilnveidošanas, gan jaunu vietu izveidošanas, gan esošo kvalitātes uzlabošanas. Jauniešus neapmierina pieejamā sporta infrastruktūra, t.sk. skeitparka neesamība Bauskas pilsētā. Ir pieprasījums pēc moderniem fizisko aktivitāšu laukumiem brīvā dabā.
1.11. Veiktas citas darbības, kas nodrošina efektīvas institucionālās sistēmas darba ar jaunatni īstenošanu pašvaldībās.	Jā	Uzskaitījums, labā prakse: Jaunatnes pārstāvji tiek iesaistīti pašvaldības darba grupās, piemēram, lv 100, kultūras stratēģija, Ainavu arhitektu plenērs u.c.

Plusi:

- Ir noteikta darbam ar jaunatni atbildīgā iestāde, nodrošinātas telpas un ir labs materiāli tehniskais nodrošinājums;
- Kopš 2011.gada BBJC darbojas jaunatnes lietu speciālists;
- Ir uzsākts darbs jauniešu domes izveidošanā;
- Pieņemts politisks lēmums par Jaunatnes konsultatīvās komisijas izveidi;
- Jaunatnes lietu speciālistam ir iespēja iesaistīties dažādās apmācībās, semināros, aktivitātēs, kas palīdz nodrošināt pilnvērtīgu jaunatnes politikas veidošanu un īstenošanu Bauskas novadā;
- Pašvaldība ir pretimnākoša dažādām jauniešu iniciatīvām;

Mīnusi:

- Nav definētas darbam ar jaunatni konkrētas funkcijas un uzdevumi;
- Darbs ar jaunatni ir situatīvs un subjektīvs (atkarīgs no konkrētām to īstenojošām personām un viņu interesēm un kompetencēm, kā arī pašvaldības politiskajām prioritātēm un finansējuma sadalījuma);
- Nepietiekami attīstīta un neefektīva institucionālā sistēma darba ar jaunatni nodrošināšanai pašvaldībā;
- Vāja starpinstitucionālā sadarbība;
- Nevienlīdzīgas iespējas atkarībā no dzīvesvietas, pakalpojumi nodrošināti tikai Bauskas pilsētā ierobežotos darba laikos;
- Jaunatnes lietu speciālists apvieno jaunatnes lietu speciālista un jaunatnes darbinieka pienākumus, pieejams 1 speciālists uz 3566 jauniešiem;
- Nenotiek darbs pie Jaunatnes konsultatīvās komisijas izveidošanas;

- Nav nodrošināta vienlīdzīga iespēja publiski pieejamām fizisko aktivitāšu un aktīvās atpūtas veikšanai piemērotām (t.sk. kvalitatīvām, jauniešu interesēm atbilstošām) vietām visā novada teritorijā;
- Jaunatnes darba orientēšanās tikai uz tā lomu līdzdalības veicināšanā, neveicot citas sociālās funkcijas (riska uzvedības prevencija, sociālā integrācija).

Priekšlikumi:

- Pilnveidot institucionālo sistēmu pilnvērtīga un visiem novada jauniešiem pieejama darba ar jaunatni īstenošanai Bauskas novadā;
- Nepieciešams noteikt un nodrošināt gan nepieciešamo bāzes infrastruktūru (tai skaitā darba ar jaunatni plānošanas aspektā), gan arī materiālos un cilvēkresursus – definēt obligāto nodrošinājamo minimumu darbam ar jaunatni;
- Starpinstiūciju sadarbības pilnveide, iesaistot sadarbībā skolas, NVO, pagastu pārvaldes;
- Attīstīt pakalpojumu piedāvājumu - pirkt pakalpojumus no NVO, tādējādi uzlabojot sabiedrības sociālo atbildību un līdzdalības iespējas;
- Uzlabot informācijas apmaiņu starp instiūcijām;
- Nodrošināt kopīgi izvirzītu mērķi, plānošanu, pienākumu sadali un kontroli starpinstiūcionālajam darbam, kas ilgtermiņā dotu iespēju ar pieejamiem resursiem sasniegt augstākus rezultātus un uzlabot vai ieviest jaunus pakalpojumus;
- Pilnveidot publiski pieejamas vietas fizisko aktivitāšu un aktīvās atpūtas veikšanai atbilstoši jauniešu interesēm un vajadzībām, veicinot kvalitatīvas brīvā laika nodarbes.

1.2. Darba ar jaunatni stratēģiskā plānošana

Jaunatnes politikas kā patstāvīgas rīcībpolitikas jomas nostiprināšanai ir būtiski izstrādāt patstāvīgu jaunatnes politikas plānošanas dokumentu, kurš tiek pakārtots pašvaldības attīstības augstākiem stratēģiskiem dokumentiem. Viens no būtiskiem rādītājiem mērķtiecīgas un ilgtspējīgas politikas īstenošanā ir esošie politikas plānošanas dokumenti (programmas, rīcības plāni u.c.). Pašvaldība var izstrādāt un ieviest vietēja līmeņa politikas plānošanas dokumentus jaunatnes politikas jomā, tāpat pašvaldība var risināt šos jautājumus pašvaldības attīstības programmā.

6.tabula „Darba ar jaunatni stratēģiskās plānošanas izvērtēšana”

Rādītājs	Atbil- stība	Nepieciešamā informācija rādītāja atbilstības vērtēšanai
2.1. Izstrādāta un apstiprināta stratēģija vai cits plānošanas dokuments darbam ar jaunatni (piemēram, rīcības plāns, programma u.c.), tā atbilst valsts jaunatnes politikas plānošanas dokumentu mērķiem un uzdevumiem	Nē	Bauskas novada attīstības programmā 2012.-2018.gadam ietverts: Veselības izglītība un jauniešu atkarību profilakse; Neformālās izglītības sniedzēju tīkla un neformālās izglītības piedāvājuma attīstība;

		Brīvprātīgā darba sekmēšana; Jauniešu centru tīkla izveidošana; Jaunatnes politikas stratēģijas izstrāde un īstenošana; Starpinstitucionālās sadarbības mehānisma izstrāde preventīvo pasākumu organizēšanai jauniešu noziedzības mazināšanai; 3 mūžizglītības pamatelementu līdzsvarošana: formālā izglītība, neformālā izglītība un ikdienas mācīšanās, kas cita citu papildina. Atbalsts sociālās atstumtības riskam pakļautiem bērniem un jauniešiem.
2.2. Darba ar jaunatni organizēšanas jautājumi kā sadaļa iekļauta pašvaldības attīstības programmā (vai citā plānošanas dokumenta), dokumenta sadaļa atbilst jaunatnes valsts politikas plānošanas dokumentu mērķiem un uzdevumiem	Nē	Bauskas novada attīstības programmā 2012.-2018.gadam saskaņā ar šīs tabulas 2.1.punktā minēto.
2.3. Darba ar jaunatni stratēģijā (vai citā plānošanas dokumentā) noteikts jauniešu vecumposms no 13 – 25 gadiem	Nē	Nav definēts konkrēts vecums
2.4. Darba ar jaunatni stratēģijā (vai citā plānošanas dokumentā) identificētas prioritārās jauniešu mērķa grupas	Nē	Sociālās atstumtības riskam pakļautie bērni un jaunieši
2.5. Pašvaldībā veikta plānoto pasākumu pielāgošana konkrētu jauniešu mērķa grupu vajadzībām	Jā	ESF projekts “Proti un dari” (sadarbība ar stratēģiskiem partneriem, t.sk. Sociālo dienestu, jauniešu organizācijām); Darbs ar jauniešiem, kuriem noteikta korekcijas programma (Soc. dienests); Dažādu jauniešu interešu grupām orientēti pasākumi, kas veicina jauniešu līdzdalību un personības pilnveidi (BBJC, jauniešu NVO, citas NVO)
2.6. Pašvaldība regulāri apkopo datus un izvērtē situāciju attiecībā uz jaunatni	Nē	Apraksts
2.7. Jaunatne kā prioritāra mērķa grupa ir identificēta pašvaldības nozaru politikās, tajā	Nē	Vispārīgi jā, bet konkrēti izdalītas un definētas mērķgrupas nav.

skaitā izglītības, veselības, nodarbinātības, sociālās drošības un kultūras jomās		
2.8. Izstrādājot stratēģiju (vai citu plānošanas dokumentu) darbam ar jaunatni, veiktas konsultācijas ar jauniešiem, jauniešu iniciatīvu grupām vai jaunatnes organizācijām	Jā	Darbs ir uzsākts
2.9. Izstrādājot stratēģiju (vai citu plānošanas dokumentu) nozaru politikās, kuru mērķgrupa ir jaunieši, veiktas konsultācijas ar jauniešiem, jauniešu iniciatīvu grupām vai jaunatnes organizācijām	Jā	Darbs ir uzsākts

Plusi:

- Darbs ar jaunatni tiek plānots katra gada budžeta plānošanas ietvaros;
- Jaunatnes politikas un darba stratēģiskās plānošanas nepieciešamība tiek atzīta un aktualizēta;
- Tiek organizēti dažādi līdzdalības pasākumi jauniešiem: kafija ar politiķiem, strukturētie dialogi, jauniešu dienas, jauniešu forumi, jauniešu dome u.c.;
- Pašvaldībā ir spēcīgi vietējo jauniešu līderi, darbojas nevalstiskās organizācijas, kas pārstāv jauniešu intereses profesionāli gan vietējā, gan reģionālā, gan nacionālā līmenī.

Mīnusi:

- Nav konkrētas un precīzas darba ar jaunatni un tajā iesaistīto personu atbildības un pienākumu jomas (nepilnīga darba ar jaunatni prakse), kas noved pie darba ar jaunatni interpretācijas;
- Līdzšinējā plānošanas prakse konkrētā jomā drīzāk neefektīva un ar mazu ietekmi uz reālo darbu ar jaunatni pašvaldībā;
- Nepietiekami statistikas un pētījumu dati par vietējiem jauniešiem;
- Nepietiekamas zināšanas par jauniešiem un jauniešu situāciju pašvaldībā;
- Darbam ar jaunatni nav identificētas un izdalītas konkrētas mērķgrupas (strādājošie jaunieši, nestrādājošie jaunieši, jaunieši – bezdarbnieki, pilngadīgie un nepilngadīgie jaunieši, jaunie vecāki/jaunās ģimenes, līdzdalībā neaktīvie utt.);
- Darba ar jaunatni plānošanā netiek ievērots pierādījumos balstīts rīcībpolitikas princips;
- Darbs ar jaunatni vairāk vērsts uz procesa nodrošināšanu, nevis konkrētu rezultātu sasniegšanu;
- Darba ar jaunatni efektivitāti lielā mērā ietekmē kopējās valsts attīstības iezīmes – jauniešu migrācija, nodarbinātības problēmas, demogrāfiskās attīstības tendences u.tml., kas nav risināmi un ietekmējami tikai jaunatnes darba jomas ietvaros;
- Politiskā atbalsta trūkums.

Priekšlikumi:

- Lai nodrošinātu pietiekamas un kvalitatīvas zināšanas par jauniešiem un jauniešu situāciju pašvaldībā, nepieciešams veikt padziļinātu pētījumu par Bauskas novada jauniešiem, viņu ikdienas uzvedības paradumiem, funkcionālo teritoriju, izdalot konkrētas mērķgrupas, lai izstrādātu konkrēto mērķgrupu vajadzībās balstītu efektīvu rīcības programmu;
- Konkrēti definēt pašvaldības uzstādījumus darbam ar jaunatni, kā arī šajā darbā iesaistīto atbildības un pienākumus, nodrošinot sistēmisku darbu, kur tiktu definēti

konkrēti sasniedzamie mērķi īstermiņā, vidējā un ilgtermiņā, konkrētas īstenojamās aktivitātes, lai konkrētos mērķus sasniegtu, kā arī konkrēti rezultāti jauniešiem kā personībām individuāli, tā sabiedrībai kopumā;

- Jaunatnes darba plānošanas pieejai un praksei jābūt tādai, kas vienlaikus gan sekmētu jauniešu iekļaušanos sabiedrībā un tās kultūras un vērtīborientācijā, gan arī nodrošinātu iespējas personīgai izaugsmei, individuālai pašizpaušmei;
- Veikt dokumentā ietvertu datu apkopojumu katru gadu, ievietojot atskaiti publiskajā informatīvajā telpā;
- Sistemātiski uzturēt dialogu ar politikas plānošanas dokumentā noteiktām iesaistītajām pusēm, darbs ar jaunatni jāplāno un jāīsteno ciešā sazobē ar citām rīcībpolitikām;
- Jaunatnes politiku integrēt pašvaldības kopējā rīcībpolitikas un finansēšanas sistēmā.

1.3. Pašvaldības budžets darbam ar jaunatni

Efektīvi īstenojot jaunatnes politiku, ieguldītie resursi var nebūt lieli, bet tos ir nepieciešams ieguldīt mērķtiecīgi, atbilstoši pašvaldības darba ar jaunatni stratēģijai. Šīs sadaļas mērķis ir sniegt pašvaldībai iespēju izvērtēt ieguldītos resursus darba ar jaunatni īstenošanā un salīdzināt izdevumu efektivitāti.

7.tabula „Pašvaldības budžeta darbam ar jaunatni izvērtēšana”

Rādītājs	Atbilstība	Nepieciešamā informācija rādītāja atbilstības vērtēšanai
3.1. Piešķirts finansējums darba ar jaunatni koordinācijai	Jā	Paredzētie pasākumi un to attiecināmās izmaksas integrētas BBJC ikgadējā budžetā un atsevišķi netiek izdalītas
3.2. Izstrādāts mehānisms jauniešu iniciatīvu atbalstam konkursa kārtībā, (piemēram, ikgadēji piešķirts finansējums vai līdzfinansējums jaunatnes organizāciju vai jaunatnes iniciatīvu grupu projektu īstenošanai)	Nē	Esošie konkursi: “Mēs savam novadam”, “Bauskas novada pašvaldības līdzfinansējums NVO iniciatīvu īstenošanai” ir iespēja drīzāk esošajām NVO, taču tiešā veidā neveicina jauniešu iniciatīvas
3.3. Pašvaldība noslēgusi sadarbības vai līdzdarbības līgumu ar jaunatnes organizāciju	Nē	Šāda prakse netiek īstenota
3.4. Nodrošinātas telpas jaunatnes iniciatīvu grupu vai jaunatnes organizāciju aktivitātēm (pasākumu organizēšanai, ikdienas darbībai)	Jā	BBJC un biedrībai “Apvienība JUMS” ir nodrošinātas telpas pastāvīgām aktivitātēm. Jaunatnes iniciatīvu grupām ir ierobežota

		piekļuve darboties BBJC telpās
3.5. Nodrošināts transports vai cits līdzīga veida atbalsts (nodrošināti pakalpojumi) jaunatnes iniciatīvu grupu vai jaunatnes organizāciju aktivitātēm (pasākumu organizēšanai)	Jā	Ir atrunāta un vispārpieņemta kārtība, kādā veidā pašvaldība var nodrošināt transportu
3.6. Nodrošināts finansējums jaunatnes lietu speciālista atlīdzībai (pilna slodze attiecināma uz novadu pašvaldībām)	Jā	BBJC tiek algots jaunatnes lietu speciālists
3.7. Jauniešiem samazināta maksa par pašvaldības noteiktajiem maksas pakalpojumiem (transporta biļetēm, ieejas biļetēm kultūras pasākumos, kinoteātrī utt.)	Nē	Netiek samazināta maksa
3.8. Nodrošināts finansējums bērnu un jauniešu nekomerciālo nometņu organizēšanai, jo īpaši jauniešiem ar mazākām iespējām	Jā	Tikai projektu ietvaros, piesaistot ārējo finansējumu
3.9. Pašvaldības finansējums nodrošināts pašvaldības darba ar jaunatni institucionālās sistēmas uzturēšanai	Daļēji	Skatīt sadaļu 1.1.
3.10. Pašvaldība piesaista līdzekļus no valsts institūcijām, Eiropas Savienības, privātiem fondiem darba ar jaunatni īstenošanai	Jā	Tiek piesaistīt ārējais finansējums gan infrastruktūras, gan atsevišķu pasākumu nodrošināšanai

Plusi:

- Tiek nodrošināts finansējumu darba ar jaunatni koordinēšanai BBJC;
- Pašvaldība iespēju robežās sadarbojas ar jauniešu nevalstiskām organizācijām, atbalsta dažādas iniciatīvas;
- Reģistrētām jauniešu nevalstiskām organizācijām ir iespēja piedalīties dažādos projektu konkursos un saņemt pašvaldības līdzfinansējumu;
- Reģistrētām jauniešu nevalstiskām organizācijām ir iespēja piedalīties pašvaldības organizētos projektu konkursos;
- Pašvaldība piesaista ārējo finansējumu gan infrastruktūras, gan atsevišķu pasākumu nodrošināšanai.

Mīnusi:

- Neliels finansiālais atbalsts jaunatnes lietām no pašvaldības;
- Nav mehānisma jauniešu iniciatīvu atbalstam;
- Nav attīstīts sadarbības potenciāls ar jauniešu nevalstiskajām organizācijām;
- Nav nodrošinātas telpas jaunatnes iniciatīvu grupu vai jaunatnes organizāciju aktivitātēm pagastu centros.

Priekšlikumi:

- Papildu finansējums jaunatnes darbā iesaistītajam personālam;
- Lielāks finansējums jaunatnes darbam darba ar jaunatni institucionālās sistēmas pilnveidošanai un uzturēšanai;
- Pašvaldības projektu konkursa izveide jauniešiem;

- Slēgt sadarbības vai līdzdarbības līgumus ar jaunatnes organizācijām, piešķirot nepieciešamo finansējumu aktivitāšu veikšanai;
- Nodrošināt telpas un aprīkojumu jauniešu iniciatīvām pagastu centros, izvērtējot to funkcijas un nepieciešamību: jauniešu centri, jauniešu istabas, jauniešu informācijas punkti.

1.4. Jauniešu informētības palielināšana un izpratne par jaunatni

Viens no būtiskākajiem aspektiem jaunatnes politikas īstenošanā ir informācija. Pirmkārt, pašvaldības jaunatnes politikas īstenošanā ir nepieciešams nodrošināt pietiekamas un kvalitatīvas zināšanas par jauniešiem un jauniešu situāciju pašvaldībā, un otrkārt, lai panāktu jauniešu līdzdalību un aktivitāti, ir nepieciešams nodrošināt jauniešiem iespējas saņemt nepieciešamo informāciju attiecīgā kvalitātē un kvantitātē. Pastāv dažādas iespējas, kā pašvaldībā iegūt nepieciešamo informāciju par jauniešiem, piemēram, dažādas aptaujas, dažādu institūciju un pašu jauniešu ziņojumi pašvaldībai.

Tāpat arī pastāv dažādas iespējas nodrošināt jauniešiem nepieciešamo informāciju un tās nokļūšanu līdz jauniešiem. Jauniešu informēšana un konsultēšana var palīdzēt jauniešiem atrast informāciju par izglītības iespējām, veselības aprūpi, ar integrāciju darba tirgū saistītiem jautājumiem, par iespējām lietderīgi izmantot brīvo laiku, par līdzdalības iespējām pilsoniskas sabiedrības veidošanā, brīvprātīgo darbu, kā arī par sporta aktivitātēm, sociālo palīdzību un citiem aktuāliem jautājumiem, kā arī sasniegt savus profesionālās un individuālās attīstības mērķus.

8.tabula „Informācijas pieejamības un izpratnes par jauniešiem pašvaldībā izvērtēšana”

Rādītājs	Atbilstība	Nepieciešamā informācija rādītāja atbilstības vērtēšanai
4.1. Pašvaldība īsteno aptaujas un pētījumus, lai apkopotu un iegūtu informāciju par jauniešiem pašvaldībā un darbu ar jaunatni	Jā	Līdz šim nav veikti konkrēti pētījumi, bet 2013.gadā Apvienība JUMS veica apjomīgu aptauju “Par Bauskas novada jauniešu dzīvi un labklājību”. Respondenti: 584, vecumā no 13-25 gadi, gan tādi, kas mācās, studē, strādā, gan tie, kas ne mācās, ne strādā. Kopš 2014.gada notiek ikgadēji jauniešu forumi par jauniešiem aktuālām tēmām un tiek apkopots jauniešu viedoklis, kas pēc iespējas ņemts vērā īstenojot darbu ar jaunatni. a) šie rezultāti nav publicēti un neatrodas konkrētā, visiem zināmā vietnē; b) kopā: veikta 1 apjomīga aptauja un 3 aptaujas ikgadējo jauniešu forumu ietvaros.
4.2. Nodrošināta brīvā laika lietderīgas izmantošanas piedāvājuma un pieprasījuma izpēte	Jā	Punkta 4.1. aptauju ietvaros, kā arī izstrādājot pašvaldības sporta attīstības stratēģiju. Neieciešams kvalitatīvs pētījums, kas vērsts uz konkrētām mērķgrupām.
4.3. Jauniešiem ir pieejama informācija (informatīvi materiāli, mājaslapas, organizētie informatīvie	Jā	BBJC darbojas jauniešu informācijas punkts, kur ir pieejami informācijas materiāli un jaunieši var saņemt sev interesējošo informāciju.

pasākumi) par jauniešu iespējām pašvaldībā (tajā skaitā par brīvprātīgā darba iespējām, neformālo izglītību, brīvā laika izmantošanu, projektu iespējām, sociālajiem jautājumiem), līdzdalības iespējām pašvaldības darbā, t.sk. lēmumu pieņemšanā;		Informācija internetā par pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem nav pieejama vienuviet, līdz ar to jauniešiem ir ierobežotas iespējas informāciju iegūt un nav arī skaidrs, kur to meklēt. Nav vienotas izpratnes par jauniešu līdzdalības iespējas formām pašvaldībā.
4.4. Izstrādāts konsultatīvais mehānisms, nosakot kur un kādā gadījumā jauniešiem ir iespēja saņemt nepieciešamo informāciju, konsultācijas un palīdzību	Nē	Vienots un visiem skaidrs konsultatīvais mehānisms nav izstrādāts.
4.5. Pašvaldības portālā izveidota sadaļa jauniešiem (www.pasvaldiba.lv/jaunatne), kur ietverta aktuālā informācija par pašvaldības darbu ar jaunatni vai pašvaldība izveidojusi un uztur jauniešu interneta portālu sadarbībā ar jauniešiem vai jaunatnes organizācijām	Nē	Savas mājaslapas un sociālie konti ir: BBJC, biedrībām “Apvienība JUMS”, “Jaunatne smaidam”, “BM Studio Zemgale”. Šīs institūcijas publicē dažādas iespējas jauniešiem. Bauskas pašvaldība nenodrošina aktuālo informāciju par pašvaldības darbu ar jaunatni www.bauska.lv , BBJC mājaslapā šāda sadaļa ir paredzēta, informācija netiek publicēta.
4.6. Pašvaldības darbu ar jaunatni interneta resursos ir iespēja uzdot jautājumus, izteikt priekšlikumus un saņemt atbildes par jauniešiem interesējošiem jautājumiem	Nē	Iespējas nepieciešams pilnveidot
4.7. Regulāri izveidota darbā ar jaunatni iesaistīto personu elektroniskā ziņu lapa	Nē	-
4.8. Regulāri apkopota informācija par pašvaldībā esošajām jaunatnes organizācijām un jauniešu iniciatīvu grupām	Jā	Jauniešu organizācijas ir zināmas, īpaši tās, kuras aktīvi sadarbojas ar pašvaldību, mazāk apzinātas jauniešu iniciatīvu grupas.
4.9. Vietējos masu medijos atspoguļota informācija par aktualitātēm jaunatnes politikā	Daļēji	Par aktualitātēm raksta reģionālais laikraksts “Bauskas Dzīve”, pašvaldības avīze “Bauskas Novada Vēstis”. Informācija tiek publicēta portālu www.bauska.lv un www.bauskaszive.lv jaunumu sadaļās. Jaunatnes politikas plānošanai Bauskas novadā var sekot līdz https://www.facebook.com/Lecampajaunam/
4.10. Pašvaldības gada pārskatos ir atspoguļota informācija par darbu ar jaunatni un jaunatnes politikas attīstību	Nē	-

4.11. Tiek uzturēti interneta sabiedriskā pieslēguma punkti publiskās vietās, kas ir pieejami jauniešiem	Jā	Bauskas novadā ir ļoti labi attīstīts un uzturēts publisko bibliotēku tīkls, kurās nodrošināta pieeja internetam.
4.12. Pašvaldībā ir pieejami dati par jaunatni vecumā no 13-25 gadiem	Daļēji	Pašvaldībā ir informācija par novadā deklarēto iedzīvotāju skaitu, t.sk. vecumā no 13-25 gadiem. Datu apkopošanai izmanto publiski pieejamās datu bāzes. Datus iespējams iegūt, sazinoties ar NVA, Lursoft, Valsts policiju, Bauskas novada Sociālo dienestu, Izglītības nodaļu. Zināms bērnu un jauniešu skaits, kas apmeklē novada izglītības iestādes. Mēs faktiski neko nezinām par pilngadīgajiem jauniešiem, kā arī par tiem novada nepilngadīgajiem jauniešiem, kas mācās ārpus Bauskas novada. Nav arī zināms, cik no visiem pilngadīgajiem jauniešiem un kad uzturas Bauskas novadā, cik ārpus Bauskas novada un cik ir izbraukuši no Latvijas.
4.13. Citi pašvaldības pasākumi	-	-

Plusi:

- BBJC darbojas jauniešu informācijas punkts;
- Ir iespēja BBJC mājaslapā publicēt jauniešiem aktuālo informāciju;
- Ir aktīvas jauniešu nevalstiskās organizācijas, kas nodrošina jauniešiem aktuālās informācijas publicēšanu savos sociālajos kontos un interneta mājaslapās;
- Vietējie masu saziņas līdzekļi ir ieinteresēti publikācijās par jauniešiem aktuālām tēmām;
- Bauskas novadā ir ļoti labi attīstīts un uzturēts publisko bibliotēku tīkls, kurās nodrošināta pieeja internetam.

Mīnusi:

- Informācijas nav pieejama visiem novada jauniešiem;
- Grūti sasniedzami neaktīvie jaunieši;
- Nav izstrādāts vienots un visiem skaidrs konsultatīvais mehānisms;
- Nav vienotas izpratnes par jauniešu līdzdalības iespējas formām pašvaldībā.

Priekšlikumi:

- Ir izstrādātas Jauniešu informācijas punktu izveides vadlīnijas;
- Ņemt vērā jauniešu forumos izteikto priekšlikumu par jauniešu lapas www.jauniesibaуска.lv izveidi;
- Jauniešu avīzes vai tematiskās sadaļas izveide pašvaldības laikrakstā „Bauskas Novada Vēstis”;
- Izstrādāt konsultatīvo mehānismu, nosakot kur un kādā gadījumā jauniešiem ir iespēja saņemt nepieciešamo informāciju, konsultācijas un palīdzību;
- Nodrošināt regulāras kvalitatīvas aptaujas un/vai pētījumus par novada jauniešiem.

1.5. Jauniešu līdzdalība lēmumu pieņemšanā un dalība jaunatnes organizācijās vai jauniešu iniciatīvu grupās

Jauniešu līdzdalība un dažādas iniciatīvas ir viens no galvenajiem jaunatnes politikas rādītājiem. Pašvaldībās, nodrošinot jauniešu līdzdalību un iniciatīvu īstenošanas iespējas, pirmkārt, tiek veicināta jauniešu izaugsme, un, otrkārt, tiek mazināta jauniešu antisociāla uzvedība. Tāpat jauniešu līdzdalības un iniciatīvu atbalsts veicina ne tikai jauniešu izaugsmi, bet arī pašvaldības attīstību, ņemot vērā, ka jaunieši bieži vien var nākt klajā ar inovatīviem un radošiem risinājumiem dažādām problēmām.

Jaunatnes likums nosaka, ka jauniešiem ir tiesības līdzdarboties jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā:

- 1) iesaistoties neformālās izglītības iegūšanā un sniegšanā un veicot brīvprātīgo darbu;
- 2) darbojoties izglītības iestāžu pašpārvaldēs;
- 3) izstrādājot un īstenojot projektus, kā arī citas iniciatīvas;
- 4) piedaloties jaunatnes organizāciju, kā arī citu biedrību un nodibinājumu darbībā;
- 5) iesaistoties jaunatnes politiku ietekmējošu valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanas procesā;
- 6) iesaistoties citās aktivitātēs, kas vērstas uz jauniešu līdzdalības veicināšanu jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā.

Cilvēka identitāte ir saistīta ar piederību konkrētai kultūrsociālai grupai (piederība balstīta uz vecumu, rasi, dzimumu utt.) un videi, kurā viņš uzturas. Neatkarīgi no piederības un stāvokļa jebkurā no šīm grupām visiem indivīdiem ir tiesības uz vienādu attieksmi un iespējām. Tomēr saistībā ar dzīvi pilsētā un ciemos, tās plānošanu un attīstību, ir ļoti būtiski runāt par sociālo grupu – aktīvāko iedzīvotāju daļu – jauniešiem. Viņi ir aktīvākie publiskās ārtelpas lietotāji, īpaši runājot par neformālo atpūtas vietu apmeklēšanu gan pilsētas apkaimēs, gan ciemu teritorijās. Tomēr lielākoties šīs publiskās vietas ir plānojuši un radījuši pieaugušie, balstoties uz saviem uzskatiem, kas bieži vien ir visnotaļ atšķirīgi no jauniešu vēlmēm un vajadzībām. Un ilgstoša jauniešu atšķelšana no pārējās sabiedrības atspoguļojas notikumos, kuri izpaužas dažādos protesta veidos, t.sk. vandālismu. Jaunieši pilsētā ir sabiedrības neredzamā daļa, kurai bieži vien nav atvēlēta sava publiskā ārtelpa. Jauniešu centri ne vienmēr ir risinājums, jo bieži tie nav sasniedzamā attālumā, bet citureiz pieejamais nodarbību klāsts gluži vienkārši nav pietiekams.

9.tabula „Jauniešu līdzdalības un iniciatīvu izvērtēšana”

Rādītājs	Atbilstība	Nepieciešamā informācija rādītāja atbilstības vērtēšanai
5.1. Veikti pasākumi jaunatnes organizāciju un jauniešu iniciatīvu grupu veidošanās sekmēšanai	Nē	-
5.2. Pašvaldībā darbojas jauniešu iniciatīvu grupas (skolēnu un studentu pašpārvaldes, jauniešu klubi, jauniešu domes utt.)	Vairāk formāli	Atkarīgs no skolotāja un jauniešu iespējām brīvi organizēt savu darbu. Atkarīgs no skolu uzstādījumiem. Pamatā viss aprobežojas ar pasākumu rīkošanu.
5.3. Veiktas konsultācijas ar jauniešiem, tajā skaitā īstenoti pasākumi, lai risinātu	Nē	Forumos un kafija ar politiķiem kā minimālā

problēmas ar jauniešu piedāvātiem inovatīviem problēmu risinājumiem.		programma (noticis dialogs un konsultācijas jauniešiem un politiķiem par aktuāliem jautājumiem); strukturētais dialogs (nebija konkrēti par pašvaldības darbu);
5.4. Pašvaldības savā darbībā nodrošina jaunatnes organizācijām un jauniešu iniciatīvu grupām iespēju iesaistīties jaunatnes politiku un jauniešu dzīvi ietekmējošu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas.	Jā	Zināmās NVO tiek pieaicinātas sabiedriskajās apspriedēs. Tā nav apzināta politika, bet tiek pildīts likumā noteiktais minimums par sabiedrības iesaisti.
5.5. Pašvaldības organizē <i>godināšanas</i> pasākumus savas teritorijas jaunatnes organizācijām un aktīvākajiem jauniešiem vai arī godina savas pašvaldības aktīvākos jauniešus citu svinīgu pasākumu ietvaros (piemēram, pilsētas svētkos).	Jā	Citu svinīgu pasākumu ietvaros
5.6. Pašvaldība veicina jauniešu pieredzes apmaiņas aktivitātes jaunatnes politikas jomā (piemēram, vietējā, reģionālā, nacionālā vai starptautiskā mērogā).	Dažkārt	Ja ir, tad tikai projektos un ja brauc no BBJC
5.7. Organizēti ikgadēji forumi, jaunatnes nedēļas, konferences darbā ar jaunatni iesaistītajām personām, iesaistot jaunatnes organizācijas vai jauniešu iniciatīvu grupas	Jā	Forumu kā ikgadēji pasākumi jauniešiem. Ikgadējas Jauniešu dienas
5.8. Pašvaldība īsteno projektus sadarbībā ar jaunatnes organizācijām vai jauniešu iniciatīvu grupām	Jā	Īstenoti vairāki projekti
5.9. Pašvaldības deputāti iniciē vai piedalās diskusijās ar jauniešiem par darbu ar jaunatni jautājumiem	Piedalās	Kafija ar politiķiem, strukturētais dialogs
5.10. Jaunatnes organizāciju pārstāvji ir iekļauti komisiju un darba grupu sastāvā, kur tiek izskatīti jaunatnes politiku ietekmējoši jautājumi	Jā	Ja skar jauniešu lietas, tad iesaista
5.11. Citas darbības, kas veicina jauniešu līdzdalību un iniciatīvu īstenošanu.	Jā/Nē	Jau minētie projektu konkursi, apmācības, telpas transports

Priekšlikums - Ir būtiski noteikt prioritātes jaunatnes politikas attīstībai novadā un, kā iepriekš minēts, nepieciešams noteikt mērķtiecīgas darbības, lai uzlabotu jauniešu dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvu, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, atbalstot darbu ar jaunatni un nodrošinot jauniešiem vieglāku pāreju no bērna uz pieaugušā statusu, paredzot atbilstošas aktivitātes jaunieša personības attīstībai un attīstot pakalpojumus un aktivitātes, lai veicinātu jauniešu iekļaušanos sabiedrībā, darba tirgū un pāreju pieaugušā statusā.

Nevalstiskās organizācijas

Pēc pašvaldības statistikas datiem (01.01.2016.) Bauskas novadā deklarēti 25 176 iedzīvotāji, no tiem 3 566 jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem, kas ir aptuveni 14 % no kopējā Bauskas novada iedzīvotāju skaita (1.attēls), kas ir zem Latvijas vidējā radītāja (16 %). Jauniešu līdzdalība jauniešu organizācijās vai iniciatīvu grupās ir ļoti zema. Bauskas novadā aktīvi darbojas divas jauniešu organizācijas: biedrība “Apvienība JUMS” un biedrība “Jaunatne smaidam”. Problēmas ar aktīviem jauniešiem ir organizācijai “Jauniešu integrācijas klubs Strops – 39”. Ir vēl dažas organizācijas, kas darbojas ar jauniešiem, pārstāvot šo jauniešu intereses, piemēram, biedrības “Vizuālās kultūras klubs” (BM studio ZEMGALE) un “Ģimeņu, kurās ir cilvēki ar funkcionāliem traucējumiem, biedrība "Ābulis"”.

Priekšlikums - nākotnē ir jāveicina jaunu jauniešu biedrību izveidošana, kuru darbībā iesaistītos paši jaunieši. Jauniešos ir jāveicina interese pašiem pilnveidot savu ikdienas dzīvi novadā, rakstot un realizējot dažādus projektus.

1.6. Jauniešu līdzdalība jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā

Viens no principiem Eiropas Savienības sadarbības ietvara jaunatnes politikas jomā ir „nekas par jauniešiem bez jauniešiem”. Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģijas izstrādes ietvaros apzināti un apkopotī dažādi pasākumi, kas notikuši pēdējo piecu gadu laikā un kuros jaunieši izteikuši viedokli par jauniešiem aktuālām tēmām.

Izstrādes ietvaros notika nelielas darba grupas un konsultācijas gan ar jauniešu NVO pārstāvjiem, gan pašvaldības institūciju speciālistiem, IZM un pašvaldību savienību, rīkotas pieredzes apmaiņas uz citām pašvaldībām u.c., lai labāk izprastu gan procesus, gan aktuālo situāciju, gan arī iespējas nākotnē

Bauskas novada jauniešu forumi un to izvērtējums

Lai iedrošinātu ikvienu jaunietai izmantot savas tiesības, kas noteiktas Jaunatnes likumā, kā arī iesaistītu jauniešus no visa Bauskas novada neatkarīgi no prasmēm, iepriekšējās pieredzes, sociālā un ekonomiskā stāvokļa, veicinātu jauniešu uzņēmību, līdzdalību pilsoniskās sabiedrības aktivitātēs un piederības apziņu, kas stiprinātu viņu lojalitāti, pienākumu apziņu, veselīgu dzīvesveidu un darba tikumu, BBJC sadarbībā ar dažādām organizācijām jau vairākus gadus rīko Bauskas novada jauniešu forumus.

Forumā rezultāti tiek prezentēti novada domes deputātiem pasākumā „Kafija ar politiķiem”, kā arī tie tiek ņemti vērā, plānojot un izstrādājot nākamā gada budžetu, īstenojot dažādus pasākumus un projektus, piesaistot ES, valsts un pašvaldības finansējumu.

2014.gada martā norisinājās pirmais Bauskas novada jauniešu forums “Runā: jaunie!”, kurā piedalījās 117 jaunieši no skolēnu pašpārvaldēm, jauniešu organizācijām, kā arī citi aktīvie jaunieši, tai skaitā no sociālā riska grupām. Forums tika organizēts, reaģējot uz karstām diskusijām sociālajos tīklos par jauniešu ikdienu, labklājību un interesēm Bauskas novadā. Lai noskaidrotu jauniešu viedokli, pirms foruma tika veikta anketēšana, kurā uz 34 jautājumiem atbildēja 584 Bauskas novada pilsētā un pagastos dzīvojošie jaunieši. Darba grupās tika diskutēts par vidi un tās pieejamību, jauniešu iespējām, brīvprātīgo darbu, nodarbinātību un informācijas pieejamību. Pēc foruma sagatavota atklāta vēstule Bauskas novada pašvaldības amatpersonām, Saimnieciskās un Sabiedriskās kārtības nodaļu vadītājiem, kurā apkopoti foruma rezultāti.

2015.gada maijā notika otrais Bauskas novada jauniešu forums „Runā: jaunie!”, tajā piedalījās jaunieši, pašvaldības un nevalstisko organizāciju pārstāvji kā arī tie, kuru ikdienas darba pienākumos ietilpst darbs ar jauniešiem. Foruma mērķis bija atskatīties uz paveikto darbā ar jaunatni Bauskas novadā kopš iepriekšējā jauniešu foruma. Tika prezentēti labās prakses piemēri, notika darbs tematiskās grupās un paneļdiskusijās. Foruma laikā aktualizēja darbu ar jaunatni prioritātes nākamajiem gadiem, kā viena no tām - Bauskas novada jaunatnes politikas stratēģijas izstrāde.

2016.gada martā notika trešais Bauskas novada jauniešu forums „Lecam pa jaunam”, kas pulcēja kopā 75 pilsētas un pagastu jauniešus, lēmumu pieņēmējus un darbā ar jaunatni iesaistītus. Forums norisinājās Gailīšu pagasta Uzvaras vidusskolā ar mērķi uzsākt Bauskas novada jaunatnes politikas plānošanas dokumenta izstrādi. Foruma pirmā diena bija veltīta intensīvam darbam, strādājot pie darba ar jaunatni stipro un vājo pušu, iespēju un draudu novērtēšanas pilsētā un pagastos. Balstoties uz Eiropas Savienības un nacionālās jaunatnes politikas prioritātēm, notika diskusijas par Bauskas novada redzējumu darbā ar jaunatni.

Galvenie secinājumi un priekšlikumi:

- Jaunieši ir aktīvāki, nekā pieaugušajiem šķiet, viņiem interesē gan Bauskas novada labklājība, gan publiskais tēls, taču jaunieši bieži savas idejas patur pie sevis, jo pieraduši, ka pieaugušie viņos neklausās, uzskatot par nepieredzējušiem un nenopietniem;
- Svarīgi veidot savstarpēju izpratni – jaunieši ir gatavi palīdzēt pašvaldībai un atbalstīt novada izaugsmi;
- Nepieciešams pārdomāt komunikācijas veidu ar jauniešiem, tai ir jābūt saprotamai un skaidrai bez augstprātības, reaģējot uz akūtām vajadzībām un ar izpratni, ka mūsdienu jaunieši ir pilnīgi citādāki nekā paaudzi iepriekš, bet ne sliktāki;
- Izglītības iespējas ir pietiekoši plašas, taču trūkst darba iespēju;
- Izglītības un brīvā laika pavadīšanas piedāvājums bieži vien neatbilst mūsdienu tendencēm un jauniešu interesēm;
- Jauniešu mobilitāte un līdz ar to arī iespējas piedalīties aktivitātēs pilsētā un pagastos ir stipri ierobežotas un ļoti atkarīgas no sabiedriskā transporta un skolēnu pārvadājumiem;
- Nepieciešams veidot jauniešiem draudzīgāku, interesantāku un drošāku publisko ārtelpu kā pilsētā, tā ciemos (apgaismojums, slidotavas, skeitparki, veloinfrastruktūra, labiekārtotas atpūtas vietas pie ūdeņiem, bērnu laukumi starp daudzdzīvokļu mājām, āra vingrošanas laukumi u.c.);
- Nepieciešami pasākumi jauniešiem, kas cieš no dažādām atkarībām (t.sk. regulāri reidi jauniešu kontrolei, patruļas ar policistiem);
- Sociālie uzņēmumi – jauniešu brīvā laika pavadīšanas dažādošanai (tējas namiņi, interneta kafejnīcas, koprades vietas jauniešiem utt.);
- Jauniešu māja kā brīvā laika pavadīšanas vieta Bauskā (jauniešu brīvā laika un info centrs, multimediju studijas pakalpojumi);
- Izklaides pasākumi 4 x gadā, kurus rīko paši jaunieši (jauniešu koncerts, Līgo vakars, Bauskas talanti, Jauniešu saiets, Sporta dienas);
- Rīkot jaunus, vēl nebijušus pasākumus priekš jauniešiem, lai viņi varētu sevi parādīt un izlikt savu enerģiju;
- Nodrošināt jauniešiem darba iespējas pašvaldības iestādēs vasaras brīvlaikā, novada jauniešu prakses iespējas pašvaldības institūcijās;
- Jauniešu nodarbinātība un brīvprātīgais darbs Bauskas novadā (vasaras darbs, brīvprātīgā darba datu bāze, sadarbība ar potenciālajiem darba devējiem, ēnu dienas pašvaldībā, Brīvprātīgais darbs kā pirmā pieredze jauniešiem);
- Popularizēt brīvprātīgo darbu;

- Dažādi atbalsta pasākumi jauniešiem līdz 30 gadiem, kuri dzīvo Bauskas novadā (dzīvesvieta, ceļa izdevumu segšana nokļūšanai uz darbu ārpus novada);
- Jauniešu informācija, interešu un neformālās izglītības piedāvājums (Jauniešu tīkla izveide, mājaslapa, info lapa, sadarbība ar soc. medijiem, multimediju studija, aktīvas skolēnu pašpārvaldes u.c.);
- Mājaslapa par darba iespējām novadā;
- Jauniešu iesaiste vides akcijās;
- Sadarbības, pieredzes apmaiņas projekti jauniešiem;
- Novada skolām atbalstīt SMU (sadarbība ar bibliotēkām, vietējiem biznesa inkubatoriem);
- Informācija par veselīgu dzīvesveidu;
- Informatīvās kampaņas (Kola nav cool, Tauki nav mūsu draugi, Neuzkod snickers, kad esi izsalcis);
- Sporta nometnes jauniešiem ar lieko svaru, ģimeņu sporta dienas.

„Kafija ar politiķiem”

„Kafija ar politiķiem” ir metode, kuras galvenais mērķis ir veicināt jauniešu un lēmumu pieņēmēju (deputātu, pašvaldības darbinieku, iestāžu vadītāju) savstarpējo dialogu. Tā ir Zviedrijā radīta un Latvijā adaptēta līdzdalības metode, kuras galvenais mērķis ir pārdomātā un patīkamā vidē abām iesaistītajām pusēm – jauniešiem un politiķiem – dot iespēju satikties, iepazīties un pārrunāt jauniešiem aktuālus jautājumus. Jauniešiem tā nereti ir pirmā iespēja tieši un nepastarpināti uzrunāt lēmumu pieņēmējus, izstāstīt par sev svarīgo un uzdot jautājumus, savukārt politiķiem tā ir iespēja dzirdēt par jauniešiem aktuālo no „pirmavota” – paša jaunieša.

„Kafija ar politiķiem” 2011.gadā IZM atzina par vienu no strukturētā dialoga labo piemēru metodēm, aicinot pašvaldības, jauniešu organizācijas un citus interesentus izmantot šo metodi jauniešu iesaistīšanai lēmumu pieņemšanas procesos.

BBJC šī metode tiek ieviesta jau vairākus gadus - Bauskas novada pašvaldības politiķi, administrācijas vadošie darbinieki un citi speciālisti tiek aicināti uz sarunām ar jauniešiem, atzīstot, ka gan lielas, gan mazas pārmaiņas sākas ar sarunu – vienkāršu, cilvēcīgu sarunu, kurā abas puses ir vienlīdzīgas, patiesi ieinteresētas un gatavas ne vien runāt, bet arī klausīties.

Galvenie secinājumi un priekšlikumi:

- „Kafija ar politiķiem” rezultātā jaunieši iepazīst pašvaldības un lēmumu pieņēmēju darbu, iegūst iespēju pastāstīt par sev svarīgo un nepastarpināti uzdot jautājumus. Savukārt politiķi gūst priekšstatu par jauniešu realitāti un vajadzībām;
- „Kafija ar politiķiem” metode lieliski darbojas kā līdzeklis, lai gan jaunieši, gan politiķi pārvarētu stereotipus, gūtu pozitīvu saskarsmes un kopā darbošanās pieredzi;
- Attīstīt tikšanās ar politiķiem skolās (neformālā gaisotnē), veicinot skolēnu pašpārvalžu aktīvāku līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā;
- Jāgarantē pagastu jauniešu piedalīšanās politiskās līdzdalības veicināšanas pasākumos, nodrošinot viņu mobilitāti (transportu);
- Interešu izglītībā attīstīt debašu klubus, politikas, valsts pārvaldes pulciņus, debates politiķiem pret jauniešiem, semināri tuvāk jauniešiem;
- Īstenot kopīgus pasākumus politiķiem un jauniešiem: talkas, kopēja vietne dialoga veidošanai, ideju apspriešanai, motivēt jauniešus piedalīties vēlēšanās, iesniegt jauniešu idejas partiju pirmsvēlēšanu programmu veidošanai u.c.;
- Iesaistīt jauniešus regulārās un reālās līdzdarbošanās aktivitātēs jauniešiem saistošā un saprotamā veidā.

Labo ideju un darbu 24 stundu akselerators „DOMĀTS, DARĪTS, RADĪTS!”

Biedrība “Vizuālās kultūras klubs” sadarbībā BBJC 2015.gada novembrī realizēja projektu, kura ietvaros 15 Bauskas un Rundāles novadu jaunieši 24 stundas no vietas radīja idejas BBJC Multimediju studijas attīstībai.

Galvenie secinājumi un priekšlikumi:

- Nepilnīgs brīvā laika pavadīšanas piedāvājums jauniešiem no 14 līdz 18+ gadiem;
- Zema jauniešu iesaiste novada kultūras un politiskajā dzīvē, jo nav iemaņu, nav struktūru, kas iedrošinātu un iesaistītu jauniešu aktīvā padomus sniegšanas un politisko lēmumu pieņemšanas fāzē; cenzūra, neiedziļināšanās jauniešu vajadzībās, kas ierobežo jauniešu ideju ģenerēšanu un raisa iniciatīvas slāpēšanu.
- Zems starpskolu kontaktu skaits, vienotās novada identitātes trūkums;
- Nav bijusi neviena aptauja par novada jauniešu aktuālajām vajadzībām; iespējams, tādēļ līdzšinējās kultūras un izglītības politikas rezultāti neatbilst jauniešu vēlmēm un gaidām;
- Transporta kustības grafiks, kas liedz lielai daļai novada jauniešu aktīvi piedalīties novada kultūras un ārpusmācību aktivitātēs;
- Nav vienotas komunikācijas platformas, lai ātri izplatītu informāciju visu novada jauniešu vidū;
- Jaunieši netiek iesaistīti jaunu aktivitāšu radīšanā, to realizēšanā, kā arī esošo aktivitāšu kvalitātes novērtēšanā;
- Multimediju studija var uzlabot situāciju, kļūstot par projektu vadības un pasākumu producēšanas kompetenču un jauniešu koordinēšanas centru. Bauskas novada dome ar studijas palīdzību varētu veikt dažādus pasākumus, kas izveidotu stabilu bāzi tālākai attīstībai un komunikācijas uzlabošanai novada ietvaros:
  - ŽURNALISTIKA / BLOGOŠANA: izveidot tipveida mājaslapu, kur katrai skolai būtu sava sadaļa, tādējādi centralizējot informācijas apriti un atrisinot mājaslapu neesamības problēmu vairākām skolām (papildus apmācot skolēnus palīdzēt veidot un pēc tam ievietot jaunu saturu un regulāri atjaunojot informāciju mājaslapās);
  - APTAUJAS (regulāras aptaujas, viedokļu testi): Regulāri veikt visu novada skolu interneta aptaujas (piemērām, abraukāt visas skolas un uz vietas stimulēt jauniešu aizpildīt elektroniskās formas). Tā varētu regulāri monitorēt situāciju un ātri iegūt atgriezenisko saikni par svarīgiem jautājumiem un pasākumiem. Attīstot BAUSKAS TV ideju aptauju pamatā varētu būt sižeti vai video diskusija ar jautājumiem, kas ātri palīdzētu saprast novada jauniešu un citu iedzīvotāju nostāju pret dažāda veida iecerēm;
  - INTERAKTĪVĀ BAUSKA TV projekta virzīšana: BAUSKA TV projekta izveidošana;
  - INTEREŠU KLUBU koncepcijas īstenošana;
  - HORIZONTĀLĀS MOBILITĀTES SEKMĒŠANA: organizēt apmaiņas braucienus, kopīgu projektu īstenošanu starp novada, Latvijas un Eiropas skolām un citām iestādēm.

1.7. Secinājumi, atziņas un rekomendācijas turpmākajai jaunatnes politikas attīstībai

Pēdējo gadu laikā jauniešu skaits Bauskas novadā tāpat kā visā Latvijā ir dramatiski samazinājies. Pēdējo piecu gadu laikā iedzīvotāju vecumā no 13 līdz 25 gadiem skaits ik gadu samazinās par aptuveni 170. Tai pat laikā jauniešu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā būtiski nemainās, jo samazinās arī Bauskas novada pastāvīgo iedzīvotāju skaits. Pēdējo gadu laikā jauniešu īpatsvars sabiedrībā kopumā bijis 14 %-16 %. Tomēr ilgākā laika periodā gan novērojams jauniešu īpatsvara samazinājums, kas norāda uz sabiedrības novecošanās tendencēm.

Kopumā jaunieši ir apmierināti ar savu dzīvi. Kā galvenie iemesli nepilnīgai apmierinātībai ar savu dzīvi salīdzinoši biežāk tiek identificēti – finanšu trūkums un laika trūkums. Biežāk kā citi iemesli tiek minēti arī tādi, kā grūtības atrast darbu, nespēja piepildīt savus mērķus un ieceres, pārāk liela slodze mācībās. Tie jaunieši, kuri pauduši zemāku vērtējumu par apmierinātību ar savu dzīvi, salīdzinoši biežāk novērtējuši, ka pēc 10 gadiem dzīvos citur, nekā šobrīd, un biežāk – citā valstī. Kopumā to, ka pēc 20 gadiem dzīvos ārpus Latvijas apgalvo 25 % jauniešu (Jaunatnes politikas monitorings 2015, IZM).

Jauniešiem aktuālākie jautājumi un problēmas: brīvā laika pavadīšanas iespēju trūkums, alkohols un bezdarbs, grūtības atrast darbu, smēķēšana, motivācijas trūkums, bezdarbība, narkotikas, slinkums. Galvenie jautājumi, kurus būtu jārisina jauniešu sfērā – jauniešu nodarbinātība un prakses iespējas, izglītības sistēmas uzlabošana, brīvā laika pavadīšanas iespējas, jauniešu atkarības. Kopumā šie identificētie problēmjautājumi ļauj apgalvot, ka jauniešu vidū aktuālākās tēmas ir – veselīgs dzīvesveids, izglītības kvalitāte, nodarbinātība, kā arī jauniešu motivācija aktivitātēm un līdzdalībai (Jaunatnes politikas monitorings 2015, IZM).

Būtiska ir pašvaldību loma jauniešu nodarbinātības un uzņēmējdarbības veicināšanā, jo pašvaldības rada uzņēmējdarbībai nepieciešamo infrastruktūru, sniedz atbalstu uzņēmējdarbības uzsācējiem ar nelieliem Grantiem, meklē un piedāvā piemērotas telpas uzņēmējiem, piedalās uzņēmējdarbības partneru atrašanas procesā, nodrošina prakses vietas, karjeras izglītību, strādā ar skolēniem un jauniešiem, organizējot tiem biznesa ideju konkursus, sniedzot iespēju veidot mācību uzņēmumus u.tml.

Katrs ceturtais no desmit bērniem ir pakļauts nabadzības un sociālās atstumtības riskam, kam savukārt ir izteikta korelācija ar vecāku izglītības līmeni – jo augstāks vecāku izglītības līmenis, jo zemāks nabadzības risks to bērniem.

Latvijā ir viens no augstākajiem rādītājiem ES jauniešu sociālo portālu izmantošanā, vienlaikus arī viens no zemākajiem interneta izmantošanā zināšanu ieguvei.

Par savām iespējām ietekmēt lēmumus, ko pieņem pašvaldība vai Latvijas valdība, jaunieši ir izteikti skeptiski. Par to, ka ir visas vai lielas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu pašvaldībā, pārliecināti ir tikai 17 % jauniešu. Vienlaikus to īpatsvars, kuri uzskata, ka nav nekādu iespēju, ir attiecīgi 35 % un 61 %. Negatīvos vērtējumus par iespējām ietekmēt lēmumus, izteikti biežāk pauž tieši 13-15 gadīgie jaunieši. Tas iezīmē arī būtisku komunikācijas un aktivitātes barjeru starp politikas plānotājiem un īstenotājiem un jauniešu mērķa grupu, jauniešiem arvien vairāk distancējoties.

Līdz šim Bauskas novadā jauniešu līdzdalība ar jaunatni saistītajos jautājumos ir bijusi neliela, jauniešu viedokļa izziņāšana nenotiek mērķtiecīgi un strukturēti. Jaunieši ir piedalījušies BBJC un jaunatnes organizāciju iniciētos pasākumos: jauniešu forumos un “Kafija ar politiķiem”, kur puda savu viedokli par situāciju novadā un izteica savas idejas novada attīstībai. Neliels pasākumu skaits norāda uz ierobežotām iespējām jauniešiem iesaistīties lēmumu pieņemšanā pašvaldībā, un tā rezultātā jauniešiem ir zema izpratne par

pašvaldības darbu un zūd pārliecība par savām spējām ietekmēt pašvaldībā notiekošos procesus.

Bauskas novada jauniešu informētības līmenis par viņiem aktuālām tēmām ir nepietiekams. Informāciju par dažādiem neformālās izglītības pasākumiem zina tikai aktīvie jaunieši. Netiek nodrošināta savstarpējā informācijas apmaiņa starp jauniešiem, pašvaldību un nevalstiskajām organizācijām visā novada teritorijā. Bauskas novadā nepastāv vienots informācijas resurss, kurā būtu apkopota visa jauniešiem aktuālā informācija, pieejamie informācijas avoti ir sadrumstaloti.

Bauskas novada jauniešu forumos un Bauskas novada Jaunatnes politikas izvērtējumā kā viens no būtiskākajiem jaunatnes politikas izaicinājumiem tika identificēts jaunatnes lietu speciālistu trūkums, jo pašreizējā BBJC struktūrā šim speciālistam ir ierobežotas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu novadā, kā arī sekmīgi pildīt tam paredzētos pienākumus politikas jautājumu koordinēšanai un pārraudzībai. Lai mērķtiecīgāk un strukturētāk risinātu līdzšinējās problēmas jaunatnes jomā Bauskas novadā, t.sk. arī veicinātu institucionālo sadarbību, ieteikts speciālista amatu veidot Bauskas novada administrācijas tiešā pakļautībā esošās struktūrās.

BBJC darbojas Jauniešu dome, kas tika veidota ar mērķi uzsākt strukturētas sistēmas ieviešanu Bauskas novadā, taču efektīvam darbam ir nepieciešams lielāks atbalsts no Bauskas novada pašvaldības puses.

Darbs ar jaunatni pagastos līdz šim ir bijis neregulārs un pamatā ticis organizēts tikai izglītības iestāžu ietvaros, nodrošinot jauniešiem iespēju iegūt izglītību un iesaistīties dažādos interešu pulciņos un aktivitātēs.

Detalizētas statistikas (ne)pieejamība par jauniešiem atbilstoši Jaunatnes likumā definētajai vecuma grupai ir viena no būtiskām barjerām pierādījumos balstītas jaunatnes politikas plānošanai un īstenošanai.

Bauskas novada vispārējās izglītības iestādēs pilsētā un pagastos mācās kopā 1079 jaunieši, kas sastāda aptuveni 30 % no visiem Bauskas novadā deklarētajiem jauniešiem. Līdz ar to varam secināt, ka Bauskas novada institūcijām reāli sasniedzami ir tie jaunieši, kas mācās Bauskas novada izglītības iestādēs. Izstrādājot konkrētus pasākumus vai rīcības, jāņem vērā gan sadalījums pa vecuma posmiem, gan arī reālā jauniešu sasniedzamība.

Galvenās atziņas nacionālā līmenī:

Jauniešu līdzdalības līmenis Latvijā ir viens no augstākajiem Eiropā, bet skaitliski jauniešu līdzdalība ir zema;

Jauniešu NVO ir nepietiekami novērtēts ekspertīzes resurss;

Konsultācijas ar jauniešiem notiek, bet jauniešu ietekme uz lēmumu pieņemšanu jaunatnes politikā ir zema;

Jauniešu vidū ir izteikti augsta orientācija uz uzņēmējdarbību, tomēr tā nerealizējas praksē;

Jaunāki jaunieši uzticas saviem vecākiem, pedagogiem, vecāki jaunieši - draugiem, sociāliem medijiem;

Galvenās atziņas pašvaldības līmenī:

Jaunatnes politika lēni, bet attīstās;

Pašvaldība neinvestē situācijas izpētē / attieksmju un vērtību maiņas analīzē;

Neefektīva institucionālā sistēma darbam ar jauniešiem;

Nav nodalīts jaunatnes lietu speciālista un jaunatnes darbinieka funkcijas;

Skola - vide, kur jaunieši iesaistās.

Galvenās atziņas pasaules līmenī:

Pamatzināšanu un pamatprasmju trūkums sasniedzot 25 gadu vecumu, izmaksā papildus gan valstij, gan biznesa, gan NVO sektoram.

Jo vairāk tiek investēts jauniešos vecumā līdz 25 gadiem, jo lētāk viņš izmaksā valstij turpmākā dzīvē.

Rekomendācijas rīcības plānam:

Lai piepildītos Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas vīzija, īstenotos jaunatnes politikas attīstības stratēģijas mērķis un uzdevumi, ir jāiegulda papildus darbs un finanses, lai jaunatnes joma novadā būtu visaugstākajā līmenī. Sasniegt teicamus rezultātus ir iespējams, strādājot sistemātiski pēc izstrādātās rīcības programmas. Rīcības programma paredz nopietnu darbu izdalot deviņus rīcību virzienus:

1. Institucionālā sistēma darba ar jaunatni īstenošanai un darba ar jaunatni koordinācija;
2. Atbalsts jauniešu līdzdalībai;
3. Brīvā laika lietderīgas pavadīšanas iespējas;
4. Atbalsts jauniešu nodarbinātībai un uzņēmējdarbībai;
5. Starptautiskā sadarbība un jauniešu mobilitāte;
6. Veselīgs dzīvesveids un sporta aktivitātes;
7. Jauniešu sociālā drošība;
8. Informācijas pieejamība jauniešiem;
9. Jauniešiem draudzīgas un drošas pilsētvides veidošana.

Rīcības programmas lielāko aktivitāšu daļu iespējams īstenot, piesaistot papildus finansējumu. Liels uzsvars nākotnē būs jāliek uz ES un valsts līdzekļu piesaisti un pašvaldības līdzekļu mērķtiecīgu izmantošanu noteikto prioritāšu realizēšanai.

Ļoti liels uzsvars sākotnēji jāliek tieši uz institucionālās sistēmas sakārtošanu darbam ar jaunatni pašvaldībā kā arī nepieciešams veikt padziļinātu pētījumu par Bauskas novada jauniešiem, kas ļautu kvalitatīvāk izziņāt tieši Bauskas novada jauniešiem (pilsētā, pagastos, konkrētā izglītības iestādē, ģimenē) aktuālākās problēmas, būtiskākos jauniešu dzīves kvalitāti ietekmējošos faktoros u.tml, kā arī sekojoši pilnveidot:

- jaunatnes politikas mērķi – tam jāatbilst lokālo situāciju pašvaldībā, jāizriet no jauniešu esošās situācijas raksturojuma;
- konkrētās aktivitātes definēto mērķu sasniegšanai - konkrēti īstenojami pasākumi, kas nodrošina definēto mērķu sasniegšanu;
- rezultātīvos rādītājus – konkrēti rādītāji, kas ļauj identificēt definēto mērķu sasniegšanu kā kvantitatīvi (piemēram, brīvprātīgajā darbā iesaistīto jauniešu skaits vai īpatsvars, jaunatnes organizācijās iesaistīto jauniešu skaits vai īpatsvars, jauniešu organizētu pasākumu skaits u.tml.), tā kvalitatīvi (jauniešu vērtību maiņa, jauniešu attieksmju maiņa, konkrētu prasmju attīstība, konkrētu zināšanu apguve u.tml.);
- konkrētus termiņus definēto aktivitāšu īstenošanai un mērķu sasniegšanai – katrai aktivitātei jānorāda tās īstenošanas periods ar precizitāti līdz pusgadam;
- aprēķinus par nepieciešamo budžetu konkrēto aktivitāšu īstenošanai – jānorāda nepieciešamie budžeta līdzekļi un to avots;
- konkrētas atbildīgās institūcijas par konkrēto aktivitāšu īstenošanu – katrai aktivitātei jānosaka par tās īstenošanu atbildīgā institūcija.

Nepieciešams nodrošināt finansējumu darbam ar jaunatni - regulāru finansējumu darbam ar jauniešiem (speciālistu atalgojumam, infrastruktūrai u.tml.), kā arī regulāru finansējumu jauniešu iniciatīvām (jauniešu projekti u.c.).

Nepieciešama regulāra datu apkopošana par jauniešiem, kas ļauj novērtēt politikas īstenošanas ietekmi ilgtermiņā un pieņemt pamatotākus pašvaldības lēmumus.

1.8. SVID analīze

Lai novērtētu darba ar jaunatni īstenošanas Bauskas novadā stiprās un vājās puses, kā arī pastāvošās iespējas vai iespējamos draudus, ar kuriem darbs ar jaunatni sastopas vai var sastapties tuvākajā nākotnē, kā metode tika pielietota SVID analīze. Balstoties uz to, iespējams formulēt un īstenot attīstības stratēģiju plānoto mērķu sasniegšanai.

SVID analīzes galvenais uzdevums ir pieejamo informāciju (skat. dokumenta iepriekšējās sadaļas) sadalīt iekšējos (stiprās un vājās puses) un ārējos (iespējas un draudi) faktoros. Veicot SVID analīzi tiek izvērtētas iekšējo un ārējo faktoru sniegtās priekšrocības un problēmas.

- Stiprās puses - tās darba ar jaunatni īpašības, kas Bauskas novada pašvaldībai var palīdzēt sasniegt noteikto mērķi.
- Vājās puses tās darba ar jaunatni īpašības, kas Bauskas novada pašvaldībai var kavēt noteiktā mērķa sasniegšanu.
- Iespējas - tie ārējie faktori, kas Bauskas novada pašvaldībai var palīdzēt sasniegt noteikto mērķi.
- Draudi - tie ārējie faktori, kas Bauskas novada pašvaldību var kavēt noteiktā mērķa sasniegšanā.

Strādājot pie Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģijas izstrādes 2017. – 2024.gadam, pēc esošās situācijas novērtēšanas Latvijā un Bauskas novadā, jauniešu un darbā ar jaunatni iesaistīto viedokļu apzināšanas, kā arī ņemot vērā Bauskas novada jauniešu forumu un anketu rezultātus, tika izstrādāta SVID analīze, kura atspoguļo esošās situācijas stiprās puses, vājās puses, iespējas un draudus.

Stiprās puses

- Skaidri definētas valsts un pašvaldības funkcijas jaunatnes jomā;
- Labs novada ģeogrāfiskais stāvoklis (pilsētas tuvums/ sasniedzamība, dabas daudzveidība);
- Aktīvi jaunieši, jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, iesaistīto personu iniciatīva un aizrautība;
- No 2011.gada Bauskas novada pašvaldības iestādē Bauskas Bērnu un jauniešu centrs (BBJC) darbojas Jaunatnes lietu speciālists;
- Stabils pašvaldības finansiālais atbalsts jauniešu aktivitātēm;
- Tiek piesaistīts ES un valsts finansējums darba ar jaunatni dažādošanai;
- No 2011.gada iedibinātas tradīcijas – ikgadēji pasākumi - Bauskas novada jauniešu diena, Bauskas novada jauniešu forums, jauniešu tikšanās ar deputātiem „Kafija ar politiķiem”, Valentīndienas ekspresis, Patriotisma dienas orientēšanās sacensības, tikšanās ar interesantiem cilvēkiem “Saldējums ar personību”;
- No 2015.gada BBJC noteikts par darbu ar jaunatni atbildīgā institūcija;
- BBJC ir laba materiāli tehniskā bāze darba ar jaunatni īstenošanai (BJC multimediju studija, semināru telpa, jaunatnes lietu speciālista kabinets);
- No 2015.gada pieņemts pašvaldības lēmums par Jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas izveidi, apstiprināts tās nolikums;
- No 2015.gada BBJC darbojas Jauniešu dome;
- Laba sadarbība ar valsts, pašvaldības un sabiedriskajām organizācijām;
- BBJC, jaunatnes organizācijām un organizācijām, kas veic darbu ar jaunatni (JUMS, Jaunatne smaidam), izveidojusies veiksmīga sadarbība ar Jaunatnes starptautisko

- programmu aģentūru, jauniešiem ir iespēja gūt informāciju par programmu “Jaunatne darbībā”;
- Notiek pusaudzju nodarbināšana vasaras mēnešos (sadarbībā ar NVA, radot papildus darba vietu skaitu);
  - Regulāra jaunatnes lietu speciālista un jauniešu iesaistīšanās vietējo projektu rakstīšanā un īstenošanā jaunatnes jomas attīstībai;
  - BBJC iegūta NJC akreditācija par tiesībām uzņemt, nosūtīt un koordinēt Eiropas brīvprātīgā darba veicējus;
  - BBJC ir Eiropas Komisijas jaunatnes informācijas tīkla EURODESK informatīvais punkts;
  - Konkurss “Labākais darbā ar jaunatni 2016” nominācijā „Aktīvākā biedrība, kas veic darbu ar jaunatni reģionālā mērogā” apbalvota Bauskas novada biedrība “Apvienība JUMS”;
  - Labas izglītības iestādes (formālās un neformālās izglītības nodrošinājums, ārpusstundu piedāvājums, materiāltehniskais nodrošinājums, kvalificēti pedagogi un darbinieki);
  - Daudzveidīgs interešu izglītības piedāvājums skolēniem;
  - Atsevišķās skolās sekmīgi darbojas Skolēnu parlamenti;
  - Uzvaras vidusskolas skolēnu parlamentam izveidojusies laba sadarbība ar Gailīšu pagasta pārvaldi, paplašinot jauniešiem līdzdalības iespējas;
  - Atsevišķās novada skolās ik gadu notiek “Ēnu dienu” un karjeras dienu pasākumi, biznesa ideju konkursi jauniešiem;
  - Pieejamas bibliotēkas ar plašu grāmatu un žurnālu klāstu, biznesa bibliotēku pakalpojumiem;
  - Interneta pieslēguma punkti un brīvpieejas datori bibliotēkās;
  - Labi attīstīta sporta un kultūras infrastruktūra;
  - Pašvaldības atbalsts NVO sektoram (informatīvais un finansiālais atbalsts – vietējais projektu konkurss, telpas, transports utt.);
  - Nav rindas pirmsskolas izglītības iestādēs – motivējošs faktors jaunajām ģimenēm;
  - Finansiāls un sociāls atbalsts maznodrošinātajiem jauniešiem un pašvaldības iesaistīšanās projekta īstenošanai, lai palīdzētu NEET jauniešiem;
  - Pašvaldības ieinteresētības darba ar jaunatni pilnveidošanai;
  - Pagastos ir pieejamas brīvas telpas jauniešu neformālās izglītības veicināšanai.

Vājās puses

- Pašvaldībā nav izstrādāta un apstiprināta stratēģija vai cits plānošanas dokuments darbam ar jaunatni, līdz ar to darbam ar jaunatni nav skaidri definēti mērķi un sasniedzamie rezultāti, netiek apkopota un analizēta informācija ar pašvaldības jauniešiem, vajadzībām un interesēm, darba ar jaunatni efektivitātes izvērtējums nenotiek;
- BBJC Jaunatnes lietu speciālists nav atbilstoši apmācīts;
- Pašvaldībā nav skaidras izpratnes par jaunatnes lietu speciālista un jaunatnes darbinieka darba pienākumiem un atbildību;
- Nesakārtota institucionālā sistēma darbam ar jaunatni;
- Vāji koordinēts darbs ar jaunatni, nav speciālistu darbam ar jaunatni pagastos, Bauskas novada Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija nedarbojas, vāja institucionālā sadarbība (zema ieinteresētība sadarbībā, sadarbības ilgtspējas problēmas);
- Nav pietiekami attīstīts darbs ar pilngadīgiem jauniešiem vecumā līdz 25 gadiem;
- Nepietiekama informācija par brīvprātīgo darbu, nav izstrādāti dokumenti jauniešu brīvprātīgā darba pieredzes apliecināšanai un novērtēšanai;
- Nav nodrošinātas tikšanās un aktivitāšu vietas jauniešiem;
- Reģionālā nevienlīdzība – jauniešiem attālajos ciemos ir grūtāk iesaistīties novada centrā notiekošajās aktivitātēs (attāluma un transporta trūkuma dēļ);

- Jaunatnes darba orientēšanās tikai uz tā lomu līdzdalības veicināšanā, neveicot citas sociālās funkcijas (riska uzvedības prevencija, sociālā integrācija);
- Nav attīstīta pieaugušo izglītība novadā;
- Nav pieejams finansējums jauniešu iniciatīvām;
- Vāja komunikācija starp Bauskas novada skolēnu pašpārvaldēm un BBJC jaunatnes lietu speciālistu;
- Izglītības iestādēs nav vienotas izpratnes par jauniešu neformālo izglītību, līdz ar to neformālā izglītība nav pilnībā atzīta, atšķirīgas iespējas novada izglītības iestādēs;
- Nepietiekams nodrošinājums (telpas, parki utt.) aktīvai un izglītojošai jauniešu atpūtai;
- Nav vienotas informācijas platformas par jaunatnes jomai, zema jauniešu informētība par iespējām līdzdalībai;
- Uzņēmības, iniciatīvas un komunikācijas prasmju trūkums jauniešiem;
- Aktīvie jaunieši bieži vien ir aktīvi daudzās jomās un nespēj sadalīt prioritātes (skolēnu parlaments, pulciņi, BBJC pasākumi, BJSS, Bauskas Mūzikas skola, Bauskas Mākslas skola u.c.), bet neaktīvie nedarbojas nekur;
- Trūkst inovatīvu brīvā laika pavadīšanas iespēju;
- Zema vēlme piedalīties dažādās aktivitātēs, zema jauniešu pilsoniskā aktivitāte;
  - Par maz nodrošinātu vasaras darba iespēju skolēniem;
- Nepietiekama jauniešu fiziskā aktivitāte/sagatavotība;
- Mazs aktīvo NVO skaits (saskaņā ar Jaunatnes likuma nosacījumiem, ir tikai 1 jauniešu biedrība);
- Nepieciešamo kvalifikāciju darbaspēka trūkums novadā;
- Nepietiekams atalgojums esošajās darba vietās (nemotivē jauniešu atgriešanos novadā);
- Nepietiekams pašvaldības piedāvāto darba vietu skaits skolēniem vasarā;
- Maza vietējo uzņēmēju iniciatīva jauniešu nodarbināšanā;
- Jauniešu bailes no neveiksmes un neizdošanās, uzsākot savu uzņēmējdarbību;
- Ierobežotas jauniešu mobilitātes iespējas (sabiedriskā transporta nepietiekamība, sociāli ekonomiskā situācija), lai pilnvērtīgi izmantotu iespējas un piedāvājumus sevis pilnveidošanai;

Iespējas

- Sadarbība ar Izglītības un zinātnes ministrijas jaunatnes politikas nodaļu kā pašvaldības darba ar jaunatni koordinētājiem un finansētājiem projektu konkursos;
- Darba ar jauniešiem augsta prioritāte ES līmenī;
- Regulāra dalība dažādos projektu konkursos jauniešu jomas attīstībai novadā, infrastruktūras un izglītības attīstībai;
- Sadarbībā ar uzņēmējiem un pašvaldību, izveidot virtuālu platformu par prakses un darba vietām Bauskas novadā;
- Iesaistīt jauniešus NVA piedāvātajos projektos un riska jauniešus NEET programmā;
- Attīstīt sadarbību ar NVA lielākam darba vietu skaitam skolēnu nodarbināšanai vasarā;
- Iesaistīties pašvaldības Veselības veicināšanas programmā;
- Kvalitatīva un noturīga sadarbība starp jauniešiem un pašvaldību, iespējas deleģēt atsevišķas funkcijas;
- Valsts atbalsta programmas darba vietu radīšanai, pašizaugsmei (jauniešiem);
- Alternatīva programma skolēnu mācību uzņēmumiem (ar mērķi veicināt uzņēmējdarbību), sadarbības attīstīšana ar Bauskas reģionālo biznesa inkubatoru un Bauskas biznesa bibliotēkām;
- Valsts atbalsts lauku attīstībai un ģimenēm laukos;
  - Valsts ekonomiskā izaugsme, jaunas darba vietas laukos;
- Plašāka sadarbība starp jauniešu nevalstiskajām organizācijām un pašvaldību.

Draudi

- Papildus finansējuma resursu apjoma samazināšanās (ES programmu slēgšana vai citu finanšu programmu ierobežojuma dēļ);
- Strauja jauniešu skaita samazināšanās novadā (demogrāfiskā situācija);
- Strauja jauniešu aizplūšana/pārcelšanās uz dzīvi citās pilsētās un došanās uz ārvalstīm (studijas, darbs, ģimenes apstākļi);
- Jaunatnes darba orientēšanās tikai uz aktīvajiem jauniešiem;
- Konkrētu mērķa grupu neidentificēšana darbā ar jaunatni;
- Konkrētu sasniedzamo rezultātu nedefinēšana darbā ar jaunatni;
- Pierādījumos balstītas pieejas trūkums darbā ar jaunatni (plānošanas dokumenti un jaunatnes darba prakse vāji saistīti ar lokālo situāciju);
- Sistēmas pieejas trūkums darbā ar jaunatni;
- Jauniešu neieinteresētība novadā notiekošajās aktivitātēs un sabiedriskajos procesos;
- Jauniešiem aktuālu un interesējošu piedāvājumu un iespēju trūkums;
- Vecāku bezatbildība un neieinteresētība bērnu attīstībā un audzināšanā;
- Sadarbības trūkums starp novada iestādēm un struktūrvienībām jaunatnes jomas attīstības veicināšanai;
- Kvalificētu speciālistu skaita samazināšanās izglītības un interešu jomā;
- Vidusskolu likvidēšana laukos (paliek 1. - 9. klase);
- Jelgavas un Rīgas tuvums;
- Jauniešiem interesējošu prakses vietu un darba vietu trūkums;
- Jauniešu veselības stāvokļa pasliktināšanās;
- Augsta bezdarba līmeņa saglabāšanās un paaugstināšanās;
- Kaitīgo ieradumu, atkarību palielināšanās jauniešu vidū;
- Darba vietu iespējas citās valstīs;
- Finansējuma samazinājums izglītības sistēmai;
- Nav valsts atbalsta lauku teritoriju jauniešiem;
- Valsts infrastruktūras nesakārtotība (ceļi, satiksme, medicīna u.c.).

2. STRATĒĢISKĀ DAĻA

Nākotnes redzējums 2030.gadam - Bauskas novads ir bagāts novads Zemgales centrā, kurā cilvēki grib dzīvot un strādāt.

Novadā iedzīvotāji grib un var dzīvot, jo ir pieejami kvalitatīvi visi nepieciešamie pakalpojumi, t.sk. kvalitatīva izglītība, nodrošināta tīra dabiskā vide, sakārtota sociālā un tehniskā infrastruktūra. Novadā iedzīvotāji var strādāt, jo attīstās uzņēmējdarbība, ir darba vietas, uzlabojas novada un Bauskas pilsētas sasniedzamība.

Novada attīstības vīzija ir vērsta uz to, lai ne tikai nepazaudētu, bet vēl vairāk attīstītu novada resursus, kas palīdzēs novadu veidot par bagātu Latvijas teritoriju – bagātu ar ražojošiem lauksaimniecības un pārstrādes uzņēmumiem, bagātu ar zinošiem un ekonomiski aktīviem cilvēkiem, kuri izvēlas dzīvot un strādāt Bauskas novadā, jo tur ir pievilcīga un droša dzīves vide.

Bauskas novada jaunatnes politikas mērķis - pilnveidot darbu ar Jaunatni Bauskas novada pašvaldībā, lai uzlabotu Bauskas novada jauniešu dzīves kvalitāti, radot atbalstošu apkārtējo vidi un veicinot jauniešu līdzdalību sabiedrībā un personības pilnveidi.

Balstās uz Jaunatnes likumu, Jaunatnes politikas īstenošanas plānu 2016. – 2020.gadam, Bauskas novada attīstības programmu 2012. - 2018.gadam.

Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģija izstrādāta, **pamatojoties uz valstī noteiktajām prioritārajām jomām**, kas iekļautas Jaunatnes politikas īstenošanas plānā 2016.–2020. gadam:

VIDE - veicināt jauniešiem atbalstošas un iekļaujošas vides izveidi, nodrošinot tās pieejamību un uzlabojot darbā ar jauniešiem iesaistīto personu kompetences;

LĪDZDARBOŠANĀS - veicināt jauniešu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē;

PERSONĪBAS PILNVEIDE - veicināt jauniešu uzņēmīgumu, savu spēju apzināšanos, kā arī atbildības uzņemšanos par savas veselības saglabāšanu.

APSTIPRINĀTS

Bauskas novada domes
2016.gada 29.decembra sēdē, protokols Nr. _

RĪCĪBAS VIRZIENI UN SAGAI DĀMIE REZULTĀTI

1. Institucionālā sistēma darba ar jaunatni īstenošanai un darba ar jaunatni koordinācija

Nr.p.k.	Uzdevumi	Izpildes termiņš	Iespējamais finanšu avots	Atbildīgā institūcija	Sadarbības partneri	Rezultatīvie rādītāji
<i>1.1. Veicināt koordinētu, saskaņotu un jauniešu vajadzībām atbilstošu jaunatnes politikas izstrādi un ieviešanu Bauskas novadā</i>						
1.1.1.	Darba ar jaunatni koordinēšanai Bauskas novadā, Bauskas novada administrācijā strādā jaunatnes lietu speciālists	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA	Visas darbā ar jaunatni iesaistītās institūcijas	1. Izveidota amata vieta “jaunatnes lietu speciālists” atbilstoši jaunatnes lietu speciālista profesijas standartā iekļautajam pienākumu un uzdevumu aprakstam.
1.1.2.	Koordinēt pašvaldības institūciju sadarbību jaunatnes politikas jomā.	2014. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	Pašvaldības institūcijas, jaunatnes organizācijas un organizācijas kuras strādā ar jauniešiem	1. Ne mazāk kā 2 reizes ceturksnī organizētas sanāksmes ar pašvaldību institūciju un jauniešu NVO pārstāvjiem; 2. Sniegta metodiska palīdzība/konsultācijas darbā ar jaunatni; 3. Darba ar jaunatni īstenošanai pastāvīgi iesaistās pašvaldības iestādes (skolas, kultūras nami, bibliotēkas, sporta institūcijas, u.c.).
1.1.3.	Nodrošināt Jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas darbību.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	Pašvaldības institūcijas, jaunatnes organizācijas un organizācijas,	1. Sasauktas vismaz 6 JLKK sēdes gadā. 2. Nodrošināts Bauskas novada jaunatnes politikas monitorings;

Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2017. - 2024. gadam

					kuras strādā ar jauniešiem, BBJC, NVA, Valsts policija	3. Katru gadu notiek jaunatnes politikas prioritāšu un uzdevumu pārskatīšana, veikta plāna aktualizācija; 4. Sniegta metodiska palīdzība/konsultācijas darbā ar jaunatni.
1.1.4.	Sekmēt jaunatnes organizāciju un organizāciju, kuras strādā ar jauniešiem savstarpējo sadarbību.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros, projektu finansējums	BNA, JLS	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem	1. Organizētas vismaz 1 darba sanāksme/aktivitāte gadā Bauskas novada jaunatnes organizācijām; 2. Jaunatnes organizācijas savstarpēji sadarbojoties, īstenojušas vismaz 2 projektus/pasākumus gadā (Jauniešu forumi, Jauniešu dienas, Gada jaunietis, Gada Brīvprātīgais u.c.).
1.1.5.	Izveidot Bauskas novada jauniešu domi/parlamentu, kas darbojas Izglītības nodaļas aptverto skolu un jauniešu iniciatīvu grupu un jaunatnes organizāciju pārstāvju sastāvā (skat. Jaunatnes likuma 5. panta 6. daļu)	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS, BNA Izglītības nodaļa	Novada skolas, pagastu pārvaldes u.c. ieinteresētās institūcijas	1. Aktīvas skolēnu pašpārvaldes visās novada skolās; 2. Izveidots skolēnu pašpārvalžu un jauniešu iniciatīvu grupu un jaunatnes organizāciju sadarbības tīkls; 3. BNA Izglītības nodaļa nodrošina metodisko atbalstu; 4. Bauskas novada jauniešu dome/parlaments darbojas atbilstoši Jaunatnes likuma 5. panta 6. daļai.
1.1.6.	Darba ar jaunatni veikšanai Bauskas novadā izveidoti un darbojas jauniešu centri (jaunatnes iniciatīvu centri), brīvā laika istabas, u.c., kas aktīvi sadarbojas ar pašvaldības jaunatnes lietu speciālistu.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA	BBJC, NVO, jebkura ieinteresēta institūcija	1. Bauskas novada jauniešiem nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas saņemt neformālās izglītības pakalpojumus; 2. Katrā pagastā un Bauskas pilsētā ir atbildīgais speciālists par darbu ar jaunatni (pienākumi esošam vai jaunam speciālistam, iespējama arī pašvaldības funkciju deleģēšana NVO vai cits atbilstošs risinājums);

						3. Nodrošināta jauniešu informēšana, apmācības, iesaistīšana novada sociāli ekonomiskajos procesos un sabiedriskajā dzīvē.
1.1.7.	Noteikt darbā ar jaunatni iesaistītās personas (institūcijas) un to kompetences pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanai, izstrādāt darba ar jaunatni struktūrshēmu.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	NVO, BBJC, Pagasta pārvaldes, BNA Izglītības nodaļa	1. Sadalītas kompetences jaunatnes politikas īstenošanai; 2. Izstrādāta struktūrshēma.
1.1.8.	Veikt kvalitatīvu pētījumu, lai identificētu darba ar jaunatni prioritārās jauniešu mērķa grupas un to vajadzības.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros vai piesaistot ārējo finansējumu	BNA	NVO, BBJC, piesaistot atbilstošus ekspertus	1. Veikts vismaz viens kvalitatīvas pētījums par Bauskas novada jauniešu mērķgrupām un to vajadzībām periodā; 2. Pašvaldība plāno un īsteno jaunatnes politiku atbilstoši mērķa grupu vajadzībām un pašvaldības kopējām prioritātēm, aktualizēts jaunatnes politikas rīcības plāns.
1.1.9.	Veikt ikgadējās aptaujas un pētījumus, lai apkopotu un iegūtu informāciju par jauniešiem pašvaldībā un darbu ar jaunatni.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	NVO, izglītības iestādes, BNA Izglītības nodaļa	1. Vismaz viens pētījums un/vai aptauja gadā; 2. Izstrādāts Jaunatnes politikas plāna uzraudzības pārskats ne retāk kā 3 reizes periodā.

2. Atbalsts jauniešu līdzdalībai

Nr.p.k.	Uzdevumi	Izpildes termiņš	Iespējamais finanšu avots	Atbildīgā institūcija	Sadarbības partneri	Rezultatīvie rādītāji
2.1. Nodrošināt jauniešiem iespēju līdzdarboties viņu dzīves kvalitāti ietekmējošu lēmumu pieņemšanā						
2.1.1.	Nodrošināt jauniešu pārstāvniecību	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, BBJC	1. Nodrošināts, ka vismaz 50% no JLKK locekļiem ir jaunieši vai pārstāv jaunatnes organizācijas.

Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2017. - 2024. gadam

	Jaunatnes lietu konsultatīvajā komisijā.					
2.1.2.	Organizēt ikgadējo Jauniešu forumu.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	Izglītības iestādes, jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem	1. Forumā piedalījušies vismaz 100 jaunieši gadā; 2. Izvērtētas iepriekšējā Forumā gūtās rekomendācijas un izstrādātas vismaz 4 jaunas rekomendācijas jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanai.
2.1.3.	Jauniešu līdzdalības prasmju attīstīšana	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, izglītības iestādes, t.sk. BBJC	1. Ne mazāk kā 4 reizes gadā organizēti vienas dienas semināri novada jauniešiem to kapacitātes stiprināšanai, lai tie turpmāk varētu kvalitatīvi darboties JD, Jauniešu centrā un skolēnu pašpārvaldēs.
2.1.4.	Atbalstīt Bauskas novada izglītības iestāžu skolēnu pašpārvalžu darbību - sekmēt vienotas izpratnes veidošanos par pašpārvalžu lomu izglītības iestādēs.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	Izglītības iestādes, BNA Izglītības nodaļa, citas ieinteresētās pašvaldības institūcijas, t.sk pagastu pārvaldes	1. Radīta iespēja jauniešiem izteikt viedokli par jaunatnes politikas attīstību Bauskas novadā; 2. Izstrādāti metodiskie ieteikumi skolēnu pašpārvalžu darbam; 3. Organizēti vismaz 2 semināri, t.sk. pieredzes apmaiņas (vienu reizi semestrī) pedagogiem un 3 semināri, t.sk. pieredzes apmaiņas skolēniem gadā; 4. Semināros piedalījušies vismaz 40 pedagogi un 100 jaunieši gadā.
2.1.5.	Stiprināt Bauskas novada jauniešu domes/parlamenta darbību.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros, projektu finansējums	BNA, JLS, BNA Izglītības nodaļa	Izglītības iestādes, pagastu pārvaldes, citas ieinteresētās pašvaldības institūcijas	1. Bauskas novada skolēnu domes/parlamenta organizēto publisko pasākumu/aktivitāšu skaits; 2. Organizēti jauniešu domes/parlamenta neformālās izglītības apmācības/pasākumi;

						3. Organizēti jauniešu domes/parlamenta pieredzes apmaiņas un sadarbību veicinoši pasākumi.
2.1.6.	Nodrošināt jauniešiem iespēju iesaistīties jaunatnes politiku un jauniešu dzīvi būtiski ietekmējošu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS, BNA Izglītības nodaļa	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, Bauskas novada jauniešu dome/parlaments un jaunatnes konsultatīvā komisija, NVO, BBJC, izglītības iestādes	1. Pašvaldības sagatavotos lēmumu projektus, kuri skar jauniešu intereses, nosūta publiskai apspriešanai: a. Bauskas novada jauniešu domei/parlamentam, b. jaunatnes organizācijām, c. organizācijām, kuras strādā ar jauniešiem, d. skolēnu pašpārvaldēm.
2.2. <i>Sekmēt jauniešu iesaistīšanos jaunatnes organizācijās un brīvprātīgajā darbā</i>						
2.2.1.	Organizēt jauniešiem pasākumus un aktivitātes jaunatnes organizāciju un brīvprātīgā darba popularizēšanai.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, NVA, izglītības iestādes, citas pašvaldības institūcijas	1. Organizēti vismaz 2 pasākumi gadā par vienu no tēmām; 2. Uzlabojusies jauniešu vispārējā informētība par nevalstisko organizāciju sniegtajām iespējām un brīvprātīgā darba nozīmi.
2.2.2.	Veicināt brīvprātīgā darba pieejamību un jauniešu iesaisti sabiedriski lietderīgā darbā un kopējās iedzīvotāju iniciatīvās.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, NVA, pašvaldības institūcijas	1. Brīvprātīgā darba devēju/ņēmēju skaits gadā.

2.2.3.	Organizēt brīvprātīgo darba veicēju apmācības.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, NVA, pašvaldības institūcijas	1. Organizētas vismaz 1 tikšanās mēnesī; 2. Apmācīto brīvprātīgā darba veicēju skaits.
2.2.4.	Izstrādāt mehānismu, kā jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem var saņemt atbalstu ikdienas darbam un savas darbības paplašināšanai novadā.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem	1. Noslēgto deleģējuma līgumu skaits; 2. Nodrošinātas telpas jaunatnes iniciatīvu grupu vai jaunatnes organizāciju aktivitātēm (pasākumu organizēšanai, ikdienas darbībai); 3. Apmācību, konsultāciju skaits gadā potenciālo, jaunu un esošu jaunatnes organizāciju kapacitātei.
2.3. Atbalstīt un veicināt jauniešu iniciatīvas						
2.3.1.	Radīt iespēju jauniešu grupām un jaunatnes organizācijām saņemt pašvaldības finansējumu savu iniciatīvu īstenošanai.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	Jaunatnes organizācijas, Jaunatnes iniciatīvas grupas, pagastu pārvaldes	1. Konkursa kārtībā atbalstītas vismaz 3 jauniešu iniciatīvas gadā; 2. Sekmēta jaunatnes organizāciju veidošanās (saskaņā ar Jaunatnes likuma 6.pantu).

3. Brīvā laika lietderīgas pavadīšanas iespējas

Nr.p.k.	Uzdevumi	Izpildes termiņš	Iespējamais finanšu avots	Atbildīgā institūcija	Sadarbības partneri	Rezultatīvie rādītāji
3.1. Nodrošināt Bauskas novada jauniešiem iespējas lietderīgai brīvā laika pavadīšanai						
3.1.1.	Izstrādāt pašvaldības nometņu atbalsta sistēmu jauniešiem	2017. – 2020.	Ikgadējā budžeta ietvaros, projektu ietvaros	BNA, JLS	Jaunatnes organizācijas, BBJC, BNA Izglītības nodaļa, SC “Mēmele”	1. Izstrādāta atbalsta sistēma jauniešiem saturīga brīvā laika pavadīšanai; 2. Izstrādāta daudzveidīga vasaras nometņu programma bērniem un jauniešiem par aktuālām tēmām.
3.1.2.	Radīt iespēju jauniešiem pašiem rīkot brīvā laika aktivitātes un pasākumus aktivitāšu centros (princips jauniešiem jauniešiem).	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros, projektu ietvaros	BNA, JLS	Jaunatnes organizācijas, jauniešu neformālās iniciatīvas grupas, ieinteresētās pašvaldības institūcijas	1. Organizēto pasākumu skaits mēnesī; 2. Apmeklētāju skaits pasākumā/aktivitātē; 3. Veikta ikgadēja aptauja par pasākumiem ne retāk kā 2 reizes gadā.
3.2. Nodrošināt jauniešiem neformālās izglītības iespējas						
3.2.1.	Izstrādāt un īstenot neformālās izglītības programmu jauniešiem.	2017. – 2018.	Ikgadējā budžeta ietvaros, projektu ietvaros	BNA, JLS, BNA Izglītības nodaļa	Izglītības iestādes, Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem	1. Īstenota vismaz 1 neformālās izglītības programma gadā; 2. Neformālās izglītības programmā iesaistījušies vismaz 20 jaunieši gadā.
3.3. Nodrošināt brīvā laika pavadīšanas vietas izveidi jauniešiem						

3.3.1.	Izveidot brīvā laika (neformālu) pavadīšanas vietu/telpu (princips jauniešiem jauniešiem).	2017. – 2024.	Piesaistot projektu līdzekļus	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, jauniešu neformālās iniciatīvas grupas	BNA, JLS, pagastu pārvaldes	1. Izveidoto jauniešu brīvā laika pavadīšanas vietu/telpu skaits.

4. Atbalsts jauniešu nodarbinātībai un uzņēmējdarbībai

Nr.p.k.	Uzdevumi	Izpildes termiņš	Iespējamais finanšu avots	Atbildīgā institūcija	Sadarbības partneri	Rezultatīvie rādītāji
4.1. Radīt priekšnoteikumus jauniešu karjeras izvēlei un sekmēt uzņēmējdarbības prasmju attīstību.						
4.1.1.	Veicināt jauniešu iniciatīvu, atbildību un apzinātu karjeras izvēli.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS, BNA Izglītības nodaļa	Izglītības iestādes, NVA, pašvaldības institūcijas un kapitāl sabiedrības, uzņēmēji, Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem	1. Organizēta „Karjeras nedēļa Bauskas novadā”; 2. Iesaistīti pasākumos/ aktivitātēs vismaz 500 jauniešus gadā; 3. Organizēts vismaz 1 seminārs pedagogiem gadā; 4. Organizēts vismaz 1 seminārs vecākiem gadā; 5. Uzlabota jauniešu izpratne par karjeras jautājumiem (aptauja e-vidē vienreiz gadā); 6. Karjeras konsultantu skaits.

Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2017. - 2024. gadam

4.1.2.	Organizēt karjeras izglītības pasākumu „Ēnu diena” Bauskas novadā.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS, BNA Izglītības nodaļa	Izglītības iestādes, pašvaldības institūcijas un kapitālsabiedrības	1. Piedāvāto „ēnošanas” vakanču skaits pašvaldības iestādēs Bauskas novadā, kapitālsabiedrībās u.c.; 2. Pasākuma „Ēnu diena” aktivitātēs iesaistīto jauniešu skaits.
4.1.3.	Nodrošināt atbalstu jauniešu uzņēmējdarbības veicināšanā.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	Izglītības iestādes	Bauskas biznesa inkubators, bibliotēkas, NVO, Gailīšu biznesa inkubators, BNA Izglītības nodaļa	1. Iesaistīto Bauskas novada skolu skaits Junior Achievement - Young Enterprise Latvija programmā; 2. Līdz perioda beigām visās Bauskas novada izglītības iestādēs darbojas SMU.
4.1.4.	Nodrošināt mācību prakses vietas Bauskas novada jauniešiem pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS, pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	Augstākās izglītības iestādes, BNA Izglītības nodaļa, Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem	1. Izveidota datu bāze par Bauskas novada studentiem, viņu studiju virzieniem un kvalifikāciju, atbalstot novada studentus prakses un darba meklējumos novadā; 2. Jauniešu skaits, kuri veic mācību praksi pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās; 3. Pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību skaits, kas nodrošina prakses vietas Bauskas novad jauniešiem.
4.1.5.	Nodrošināt vasaras darbu un citu sezonālo darbu iespējas skolēniem.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS, NVA	Bauskas novada pašvaldības iestādes, kapitālsabiedrības	1. Pašvaldība atbalsta Nodarbinātības valsts aģentūras aktivitātes; 2. Vasaras darbos un citos sezonālos darbos nodarbināto skaits.

5. Starptautiskā sadarbība un jauniešu mobilitāte

Nr.p.k.	Uzdevumi	Izpildes termiņš	Iespējamais finanšu avots	Atbildīgā institūcija	Sadarbības partneri	Rezultatīvie rādītāji
5.1. Radīt priekšnoteikumus pieredzes apmaiņai jaunatnes politikas jautājumos.						
5.1.1.	Veidot starptautisku sadarbību jaunatnes jomā.	2017. – 2024.	Projektu ietvaros	BNA, JLS	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem	1. Realizēto projektu skaits gadā.
5.2. Sekmēt jaunatnes organizāciju un pašvaldības institūciju līdzdalību pārrobežu projektos.						
5.2.1.	Atbalstīt jaunatnes organizācijas starptautisku projektu sagatavošanā un īstenošanā.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem	1. Sniegto konsultāciju par projektu pieteikumu sagatavošanu skaits gadā.
5.2.2.	Īstenot starptautiskus projektus jauniešu mobilitātes nodrošināšanai.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, JLS	Izglītības iestādes, Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem	1. Pašvaldības iestāžu/struktūru īstenoto, uz jauniešiem vērstu projektu skaits gadā; 2. Pārrobežu mobilitātes aktivitātēs iesaistīto jauniešu skaits periodā.

6. Veselīgs dzīvesveids un sporta aktivitātes

Nr.p.k.	Uzdevumi	Izpildes termiņš	Iespējamais finanšu avots	Atbildīgā institūcija	Sadarbības partneri	Rezultatīvie rādītāji
6.1. Popularizēt veselīgu dzīvesveidu jauniešu vidū.						
6.1.1.	Veikt atkarību profilaksi jauniešu vidū.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros, Veselības veicināšanas programmas ietvaros	Izglītības iestādes, BNA, Veselības veicināšanas koordinators	NVO, BNA Izglītības nodaļa, Sociālais dienests, JLS	1. Organizēto pasākumu un nodarbību par atkarību profilakses tēmu skaits gadā; 2. Semināros un nodarbībās ik mēnesi iesaistīto jauniešu skaits; 3. Organizētas vismaz 2 pret atkarībām vērsta kampaņas/akcijas gadā.
6.1.2.	Izglītīt jauniešus par veselības jautājumiem (t.sk. izmantojot metodi „jaunietis – jaunietim”).	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	Izglītības iestādes, BNA Veselības veicināšanas koordinators	NVO, Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, JLS	1. Organizētas vismaz 2 nodarbības par veselības tēmām; 2. Nodarbībās iesaistīti vismaz 80 jaunieši.
6.1.3.	Nodrošināt jauniešiem informāciju par bezmaksas pašvaldības sporta infrastruktūras pieejamību.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros, projekta finansējums	Izglītības iestādes, Sporta centrs “Mēmele”, BJSS, pagastu pārvaldes	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, BNA sabiedrisko attiecību nodaļa	1. Izveidota un sistemātiski aktualizēta informācija www.bauska.lv par bezmaksas pieejamo sporta infrastruktūru individuālām un grupu sporta nodarbībām; 2. Publikāciju skaits masu medijos gadā.

7. Jauniešu sociālā drošība

Nr.p.k.	Uzdevumi	Izpildes termiņš	Iespējamais finanšu avots	Atbildīgā institūcija	Sadarbības partneri	Rezultatīvie rādītāji
7.1. Sekmēt sociālās atstumtības riska grupu jauniešu integrāciju sabiedrībā.						
7.1.1.	Informēt jauniešus no sociālās atstumtības riska grupām par iespējam piedalīties jauniešu pasākumos un programmās, kā arī par sociālajiem un atbalsta pakalpojumiem	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	Pašvaldības Sociālais dienests	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, Izglītības iestādes, BNA Izglītības nodaļa	1. Informācijas nesēju skaits.
7.1.2.	Starpinstitucionālā modeļa nodrošināšana uzvedības sociālās korekcijas un sociālās palīdzības programmu izstrādē bērnu un jauniešu likumpārkāpumu gadījumos.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	Pašvaldības Sociālais dienests	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, Izglītības iestādes, Valsts policija, BNA Izglītības nodaļa	1. Bērnu un jauniešu skaits gadā.
7.1.3.	Izglītēt 7.-12.klašu skolēnus par vardarbības veidiem, to atpazīšanu, rīcību krīzes situācijās un palīdzības iespējām (t.sk. izmantojot metodi „jaunietis – jaunietim”).	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	Pašvaldības Sociālais dienests	Izglītības iestādes, BNA Izglītības nodaļa	1. Organizēts viens pasākums gadā. 2. Apmācīto jauniešu – moderatoru (vienaudžu izglītotāju) skaits.
7.1.4.	Attīstīt NVA neregistrēto NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko	2017. – 2018.	Projekta ietvaros	BNA, Sociālais dienests	JSPA, NVA, VIAA, NVO, jauniešu centri	1. NVA neregistrēto NEET jauniešu skaits, kas saņēmuši atbalstu projekta ietvaros;

	organizāciju vai jauniešu centru darbībā” (Projekta “PROTI un DARI” īstenošana Bauskas novadā)					2. NVA neregistrēto NEET jauniešu skaits, kas sekmīgi izpildījuši individuālo pasākumu programmu projekta ietvaros.
7.2. Veicināt jauniešu ar funkcionāliem traucējumiem integrāciju sabiedrībā.						
7.2.1.	Uzturēt un paaugstināt jauniešu ar funkcionāliem traucējumiem dzīves kvalitāti.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros	BNA, Sociālais dienests	Pašvaldības iestādes, Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem	1. Publisko ēku un vides pieejamības uzlabojumu pašvaldības saistošo noteikumu “Par kārtību, kādā Bauskas novada pašvaldība piešķir pabalstu mājokļa pielāgošanai personām, kuras pārvietojas riteņkrēslā, tai skaitā riteņkrēsla pacēlāju iegādei” – skaits periodā; 2. Sociālo pakalpojumu saņēmušo jauniešu ar funkcionāliem traucējumiem skaits.
7.2.2.	Radīt iespējas jauniešiem ar funkcionāliem traucējumiem pilnveidot sociālās prasmes un izkopt jaunas prasmes.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros, pašvaldības projektu konkursu ietvaros	Sociālais dienests, BNA Izglītības nodaļa	Sociālais dienests, Izglītības iestādes, Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem	1. Sociālās rehabilitācijas pasākumos iesaistīto jauniešu ar funkcionāliem traucējumiem skaits; 2. Izveidots un darbojas dienas centrs; 3. Pakalpojumu skaits Higiēnas centrā; 4. Pamūšas speciālās internātpamatskolas sniegto pakalpojumu daļēja pārceļšana uz PII “Lācīti”.
7.3. Atbalsts ģimenēm.						
7.3.1.	Motivēt ģimenes ar bērniem veselīgam dzīvesveidam.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros, projekta finansējums	Sociālais dienests, BNA veselības veicināšanas koordinators	NVO, primārās veselības aprūpes institūcijas novadā	1. Organizēti vismaz 2 veselīgu dzīvesveidu veicinoši pasākumi gadā; 2. Iesaistīto ģimeņu skaits.

7.3.2.	Organizēt atbalsta un pašizziņas grupu nodarbības vecākiem.	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros, veselības veicināšanas programmas ietvaros	Sociālais dienests, BNA veselības veicināšanas koordinators	NVO, primārās veselības aprūpes institūcijas novadā	1. Sociālo pakalpojumu saņēmušo vecāku skaits; 2. Pakalpojumu skaits Higiēnas centrā.

8. Informācijas pieejamība jauniešiem

Nr.p.k.	Uzdevumi	Izpildes termiņš	Iespējamais finanšu avots	Atbildīgā institūcija	Sadarbības partneri	Rezultatīvie rādītāji
8.1. Nodrošināt jauniešiem viegli pieejamu un strukturētu informāciju par līdzdalības iespējām un pašvaldības pakalpojumiem.						
8.1.1.	Izveidot jauniešu informētības platformu	2017. – 2018. No 2018.	Ikgadējā budžeta ietvaros, projektu finansējums	BBJC JLS	BNA Sabiedrisko attiecību nodaļa, Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, BBJC	1. Jauniešu informēšanai tiek izveidota un regulāri uzturēta www.bauska.lv (apakšsadaļa ar savu adresi www.jaunatne.bauska.lv ; 2. Sadarbības partneru un jauniešu vidū populārās mājas lapās, pašvaldības izglītības iestādēs un bibliotēkās izvietoti baneri uz www.jaunatne.bauska.lv ; 3. www.jaunatne.bauska.lv apmeklētāju skaits.

9. Jauniešiem draudzīgas un drošas pilsētvides veidošana

Nr.p.k.	Uzdevumi	Izpildes termiņš	Iespējamais finanšu avots	Atbildīgā institūcija	Sadarbības partneri	Rezultatīvie rādītāji
9.1. Nodrošināt jauniešiem iespējas iesaistīties ilgtspējīgas publiskās ārtelpas plānošanā un veidošanā						
9.1.1.	Īstenot projektus un aktivitātes jauniešu iesaistei pilsētvides plānošanā un veidošanā	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros, projektu finansējums	BNA, JLS, Jauniešu iniciatīvas grupas, Jauniešu NVO	Izglītības iestādes, SC “Mēmele”, BJSS	1. Izstrādāto teritorijas labiekārtojuma projektu/ koncepciju skaits; 2. Īstenoto projektu skaits Bauskas pilsētā un ciemos.
9.1.2.	Bauskas novada sporta būvju, laukumu un stadionu rekonstrukcija	2017. – 2024.	Ikgadējā budžeta ietvaros, projektu finansējums	BNA	Jaunatnes organizācijas un organizācijas, kuras strādā ar jauniešiem, Izglītības iestādes, SC “Mēmele”, BJSS	1. Sadarbībā ar jauniešiem ierīkotas un uzturētas publiski pieejamas vietas fizisko aktivitāšu un aktīvās atpūtas veikšanai (piemēram, izveidoti brīvpieejas sporta laukumi, stadioni, spēļu laukumi, sporta zāles, auto, moto, velo trases, skeitparki, uzstādīti basketbola grozi u.c., kur jaunieši var izpaust savu radošo garu un fiziski pilnveidoties.

STRATĒGIJAS ILGTSPĒJA UN IEVIEŠANA

Darba ar jauniešiem Bauskas novada pašvaldībā nostiprināšanai ir jāklūst par vienu no galvenajām prioritātēm.

Veiksmīgi realizējot stratēģijas rīcības programmu, palielināsies to Bauskas novada jauniešu skaits, kuri ieguvuši profesionālo kvalifikāciju un iekļāvušies darba tirgū atbilstoši savām interesēm un spējām. Plānotās aktivitātes veicinās arī jauniešu sabiedrisko un politisko iesaisti, sociālo iekļaušanos, kā arī uzņēmējdarbības attīstību, veselīga dzīvesveida un labklājības paaugstināšanos. Bauskas novads būs draudzīgāka un pievilcīgāka vieta, kurā jauniešiem būtu iespēja lietderīgi pavadīt brīvo laiku, un kur jaunieši vēlētos dibināt ģimēni un izvēlētos Bauskas novadu par savu dzīvesvietu.

Jaunatnes darba plānošanas pieejai un praksei jābūt tādai, kas vienlaikus gan sekmē jauniešu iekļaušanos sabiedrībā un tās kultūras un vērtīborientācijā, gan arī nodrošina iespējas personīgai izaugsmei, individuālai pašizpaušmei.

Par Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģijas 2017. – 2024.gadam pārraudzību atbildīgs ir Bauskas novada domes izpilddirektors. Paredzēts, ka rīcības programmas īstenošanu un ilgtspēju nodrošinās jaunatnes lietu speciālists sadarbībā ar Jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju un citām pašvaldības iestādēm un struktūrvienībām.

Vieni no būtiskākajiem sadarbības partneriem jaunatnes politikas veiksmīgākai un efektīvākai īstenošanai ir nevalstiskās organizācijas, kas aktīvi darbojas kā vietējā, tā arī nacionālā līmenī, pārstāvot Bauskas novada jauniešu intereses. Plānots, ka atsevišķu rīcības plāna aktivitāšu sekmīgākai un efektīvākai ieviešanai, Bauskas novada pašvaldība slēdz deleģējuma līgumus - pērk pakalpojumus no NVO, kas ļauj attīstīt pakalpojumu piedāvājumu, tādējādi uzlabojot sabiedrības sociālo atbildību un līdzdalības iespējas.

Katru gadu Bauskas novada jauniešu forumā jauniešiem, deputātiem un novada iestāžu vadītājiem tiek prezentēts iepriekšējā gadā paveiktais un tiek izstrādāts darbības plāns nākamajam gadam. Gada nogalē izpilddirektors, jaunatnes lietu speciālists un Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija izvērtē stratēģijas īstenošanu novadā. Nepieciešamības gadījumā, tiek veikti grozījumi vai papildinājumi rīcības programmā.

Sistemātiski uzturot dialogu ar politikas plānošanas dokumentā noteiktām iesaistītajām pusēm, darbs ar jaunatni jāplāno un jāīsteno ciešā saziņā ar citām rīcībpolitikām. Jaunatnes politiku nepieciešams integrēt pašvaldības kopējā rīcībpolitikā un finansēšanas sistēmā.

Turpmākā rīcība

Nr.p. k.	Rīcība	Termiņš
1.	Lai nodrošinātu pietiekamas un kvalitatīvas zināšanas par jauniešiem un jauniešu situāciju pašvaldībā, nepieciešams veikt padziļinātu pētījumu par Bauskas novada jauniešiem, viņu ikdienas uzvedības paradumiem, funkcionālo teritoriju, izdalot	2017.gads

Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2017. - 2024. gadam

	konkrētas mērķgrupas, kā arī izstrādājot konkrēto mērķgrupu vajadzībās balstītu efektīvu rīcības programmu, kas integrējama kopējā rīcības plānā.	
2.	Par darbu ar jaunatni atbildīgā persona koordinē un pašvaldības institūcijas un NVO savas kompetences ietvaros īsteno Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģiju.	2017. – 2024.gads
3.	Konkrēti definēti pašvaldības uzstādījumi darbam ar jaunatni, kā arī šajā darbā iesaistīto atbildības un pienākumi, nodrošinot sistēmisku darbu, kurā definēti konkrēti sasniedzamie mērķi īstermiņā, vidējā un ilgtermiņā, konkrētas īstenojamās aktivitātes, lai konkrētos mērķus sasniegtu, kā arī konkrēti rezultāti jauniešiem kā personībām individuāli, tā sabiedrībai kopumā.	2019.gads
4.	Par darbu ar jaunatni atbildīgā persona veic dokumentā ietverto datu apkopojumu katru gadu, ievietojot atskaiti publiskajā informatīvajā telpā, kas ilgtermiņā dod iespēju veikt stratēģijas īstenošanas novērtējumu.	2017. – 2024.gads
5.	Par darbu ar jaunatni atbildīgā persona sniedz ikgadēju pārskata ziņojumu par stratēģijas īstenošanu.	reizi gadā
6.	Bauskas novada Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija veic Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģijas monitoringu.	2017. – 2024.gads
7.	Par darbu ar jaunatni atbildīgā persona sniedz gala ziņojumu par Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģijas īstenošanu un sasniegtajiem rezultātiem	2024.gads

Stratēģijas vadība un pārraudzība

Par Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģiju atbildīgā institūcija ir Bauskas novada pašvaldība. Tās ilgspēju nodrošinās Bauskas novada pašvaldības Jaunatnes lietu speciālists sadarbībā ar Bauskas novada Jauniešu domi, jaunatnes organizācijām un organizācijām, kuras strādā ar jauniešiem, Izglītības iestādēm, skolēnu pašpārvaldēm un citām pašvaldības un valsts institūcijām.

Reizi gadā Bauskas novada Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija veic Bauskas novada pašvaldības jaunatnes politikas attīstības stratēģijas īstenošanas izvērtēšanu novadā. Katru gadu, kopā ar ikgadējo pašvaldības budžeta projekta izstrādi, tiek izstrādāts Darbības plāns nākamajam gadam. Plānā skaidri tiek atspoguļotas plānotās darbības, saskaņā ar Bauskas novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģiju, un tām nepieciešamais finansējums.

Jaunatnes lietu speciālists sagatavo pārskatu par attīstības stratēģijas īstenošanu ne retāk kā divas reizes tās darbības periodā: informatīvo ziņojumu par attīstības stratēģijas vidusposma izvērtējumu 2020.gada decembrī un gala ziņojumu par attīstības stratēģijas īstenošanu 2024.gada decembrī.